Les Notícies de LLENGUA I TREBALL

PUBLICACIÓ DEL SERVEI DE NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA
DE LA UGT DE CATALUNYA I DE LA UGT DE LES ILLES BALEARS

desembre 2001
trimestral-núm 14
1,4 EUROS

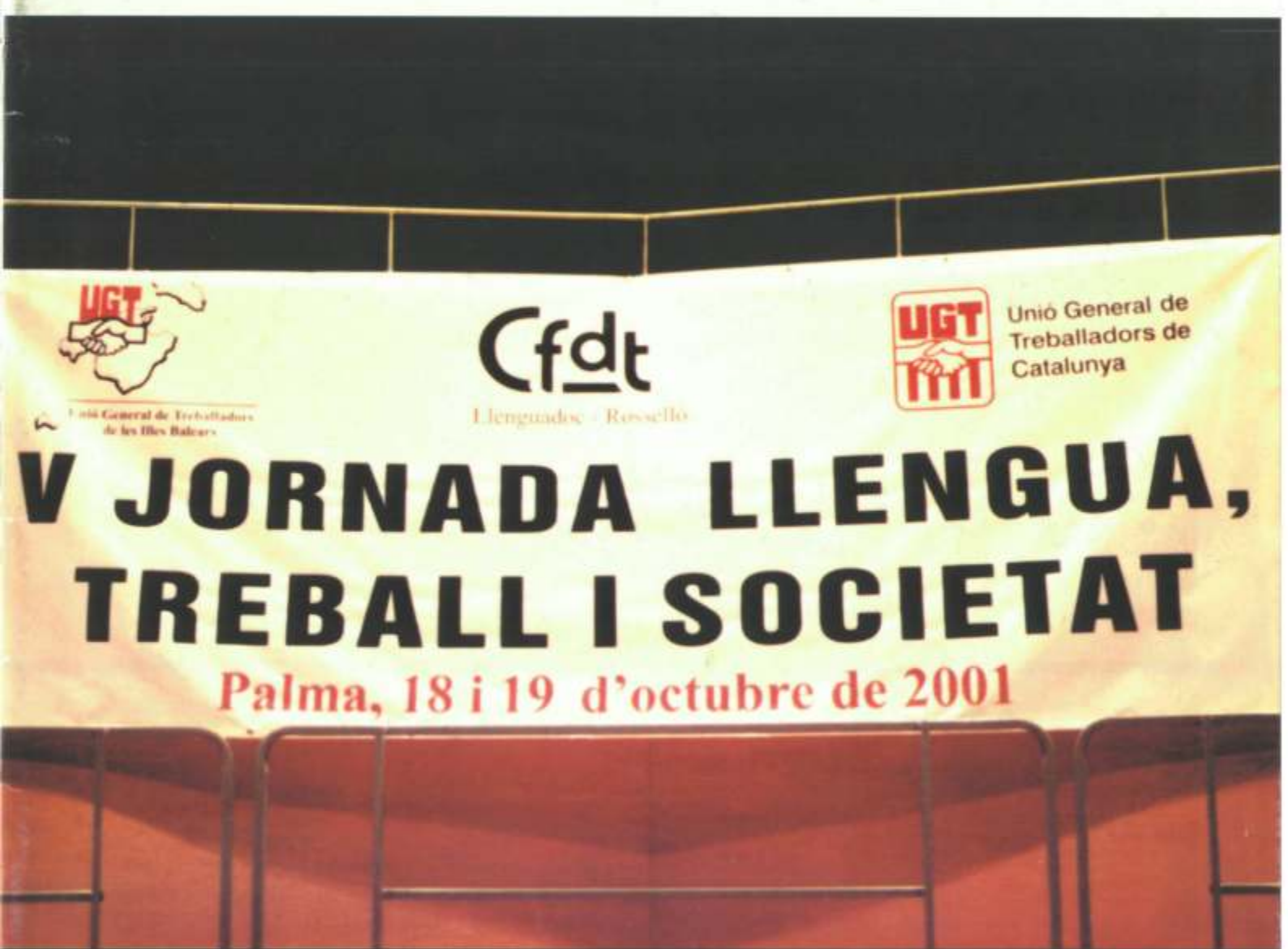

El triomf de les societats grises

Actualitat al Consorci per a la Normalització Lingüística

Atur i negociació col·lectiva a les Balears

Malàisia i Brunei

Recordant Manuel Serra i Moret

Correu

És clar, això no és nacionalisme!

Ramon Riera i Santaulària (Barcelona)

Sóc, per motius professionals, un molt freqüent visitant de Madrid. Bonica ciutat, on a més es menja molt bé.

En dies passats, passejant pel centre, en concret per la fantàstica plaça Colom, vaig veure l'immens, increïble, inaudit pal de bandera, amb la corresponent, en mida i presència, bandera espanyola que han col·locat en aquella plaça. És de veritat espectacular.

Jo, suposo, que això no és nacionalisme? És clar, perquè si la posen ells, no ho és, oi? Suposo que això no és una demostració de "localismo, de miras estrechas". No en ells, tan moderns i internacionals.

A Nicolás Redondo

Ferran Ballescà (Barcelona)

Vostè, finalment, va reconèixer a l'AVUI, en una entrevista, que "em repugna tot el que faci pudor a nacionalisme".

Per motius humanitaris el planyo, atès que el seu tarannà nacionalista excloent espanyol, ben segur, li fa una pudor que no el deixa pas dormir. No obstant, senyor Redondo, hauria de controlar els seus sentiments i fàstics, adoptar un tarannà democràtic. Quan parla ha d'aprendre a respectar els altres i evitar, en tot cas, ofendre aquells nacionalistes que, tot i no pensar com vostè, no l'ofenen, ni l'insulten.

AFILIA'T A LA UGT, ARA SÍ!

Afilia't a un sindicat que defensa els teus drets i la millora constant de la qualitat de vida. Un sindicat que porta més d'un segle lluitant per la millora de les condicions laborals, econòmiques i d'ocupació.

FULL D' AFILIACIÓ

NIF.....Nom i Cognoms.....

.....

Data de Naixement ...../...../.....Lloc de Naixement.....

Adreça.....Tel( ).....

Municipi.....Comarca.....CP.....

Situació laboral: Assalariat ☐ Autònom ☐ Aturat ☐ Jubilat o Pensionista ☐

DADES PROFESSIONALS

Empresa.....CIF.....

Núm.Seg.Soc.Empr.....Data d'alta...../...../.....

Règim laboral: Funcionari ☐ Estatutari ☐ Laboral ☐

Ocupació o càrrec.....Categoria.....

Adreça centre de treball.....

Municipi.....Comarca.....

Codi postal.....Telèfon( ).....

DADES BANCÀRIES

Banc / Caixa.....Agència núm.....

Adreça.....

Municipi.....Codi postal.....

UGT

CODI COMPTE CLIENT			
Entitat	Oficina	DC	Núm Compte

Editorial

Incerteses i esperances

Moltes persones coincideixen a pensar que estem en una cruïlla col·lectiva. Tant Catalunya com el conjunt de l'àrea lingüística catalana anem fent, però alhora no sembla que amb això n'hi hagi prou per encarar els reptes que tenim al davant.

El govern espanyol actua cada dia que passa amb més prepotència i més insensibilitat social, i mira enrere enyorant la franquista i espanyolista "una, grande y libre". La dinàmica del procés de reforma institucional i d'ampliació de la Unió Europea fa temps que no ofereix perspectives positives al nostre reconeixement internacional.

Però allò pitjor és la sensació que Catalunya no aconsegueix sortir d'una certa atonia. Les forces polítiques majoritàries van massa a la seva i són incapaces d'oferir perspectives de futur engrescadores. El panorama és trist i genera desinterès ciutadà per la cosa pública, per la política.

Llibertat, dignitat, justícia social i participació ciutadana: la gent no té la sensació que siguin allò que els empeny.

Amb la cultura i el procés de normalització lingüística passa el mateix. Amb tot plegat anem fent i aconseguim millores, però la inèrcia del mercat, de moltes grans empreses catalanes o espanyoles o multinacionals, dels grans mitjans de comunicació i dels governs espanyol i francès té una força econòmica, política i simbòlica molt difícil de vèncer si no ens espabilem.

CRÈDITS

LES NOTÍCIES
Director: **Antoni Lort** • Edita: **Secretariat Nacional de Catalunya**

LES NOTÍCIES DE LLENGUA I TREBALL
Director: **Joan Guàrdia** • Cap de Redacció: **Agustí Puig**
Coordinació: **Anna Lliuró i Marc Martínez** • Màrqueting: **Josep M. Andreu** • Consell de Redacció: **Xavier Barberà, Sònia Llinàs, Antoni Lort • Josep M. Niubó, Francesc Poch, Josep M. Puig i Pla, Sally Revuelta, Oriol Illa, Rafel Miquel, Miquel Servera, Laura Pelay, Hèctor Moret, i Jaume Llansó**
Disseny gràfic i maquetació: **Guillermo Laborde**
Fotografia: **Arxiu UGT de Catalunya, Francesc Gras**
Redacció: **rambla de Santa Mònica, 10, 08002 Barcelona** • tel 93 304 68 00 • fax 93 304 68 25 • **a/e: alliuro@catalunya.ugt.org** • **tiratge: 10.000**
dipòsit legal: B-15.113-97

amb la col·laboració de
Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
Direcció General de Política Lingüística

Sumari

Correu 2

Editorial 3

Campanya segells plurals 4
per Joan Guàrdia i Ernest Garcia

El triomf de les societats grises 6
per Nicolás Cortés

Marxar de Cuba no significa deixar de ser d'esquerres 8
per Guillermo Morales Catá

Actualitat al Consorci per a la Normalització Lingüística 10
per Montserrat Casabó

L'ecologisme, versió verda de l'humanitarisme 11
per Rafel Miquel

Quadern central: V Jornada llengua, treball i societat 15

Atur i negociació col·lectiva a les Balears 43
per Pedro calvo

Breus 44

Malàisia i Brunei 46
per Eva Miñarro

Art i Lletres: Nietzsche; Argullol 50

Almirall, Fabra i Aracil 51
per Joan Tudela

Ernest Lluch; Santi Brouard 52

Recordant Manuel Serra i Moret 54
per Salvador Clop

si vols:

Fer-nos arribar alguna col·laboració que consideris que s'escau amb el tarannà de la nostra publicació o rebre periòdicament *Llengua i treball* al teu domicili o lloc de treball

fes-nos arribar les teves dades i/o aportacions a:

Servei de Normalització Lingüística
UGT de Catalunya
Rambla Santa Mònica, 10
08002 BARCELONA
Tel: 93 304 68 00
fax: 93 304 68 25
e-mail: alliuro@catalunya.ugt.org

Campanya segells plurals

Una demanda justa, necessària i, sobretot, possible

Joan Guàrdia i Ernest Garcia

Qualsevol de nosaltres pot constatar que el català no és present en els segells de Correus. Per què? Més de 80 estats del món ens proporcionen una sòlida tradició de segells multilingües i a la Unió Europea la diversitat lingüística ha esdevingut predominant perquè encarna un valor cultural irrenunciable.

Per això, des de fa més de dos anys, OM (Organització pel Multilingüisme) impulsa una campanya cívica per aconseguir la presència de les diferents llengües en els segells. Ja s'han aconseguit alguns resultats: dinamització i conscienciació social, suport de governs, partits, sindicats, entitats, parlaments de les comunitats autònomes amb llengua pròpia, ajuntaments, societats filatèliques i particulars, amb un esment particular a la implicació i l'aposta dinamitzadora del Consorci per a la Normalització Lingüística.

El proppassat mes de novembre, el Senat va aprovar una moció que insta el govern central a "fomentar la utilització de les diferents llengües espanyoles en els segells i altres efectes postals, mantenint l'ús del castellà en els elements identificadors comuns".És positiu que la moció fos aprovada per unanimitat perquè permet pensar en futurs consensos, però resulta insuficient perquè aquesta utilització no es regularà per llei i per tant no disposem de garanties, ni tampoc estableix cap mecanisme de seguiment, i alhora impedeix la traducció del mots "España" i "Correos" (identificadors postals).

Podem disposar de segells plurals per la via de l'autonomia postal -des del sindicat potser hi hem de començar a rumiar, i potser també des de la Generalitat de Catalunya, des del Govern de les Illes Balears i des de la Generalitat Valenciana- i, si no, amb una d'aquestes tres modalitats: fent quadrilingües tots els segells espanyols, fent-los bilingües (amb el castellà i una altra llengua) o emetent segells diferents en cada una de les llengües de l'estat, d'acord amb criteris de proporcionalitat.

La campanya continua plenament activa i vigent. S'acaba d'encetar la seva internacionalització, primer a Alemanya, amb la tramesa de 5.100 cartes explicant els objectius i la situació actual de la campanya adreçades a més de 3.000 polítics electes, a 2.000 societats i comerços filatèlics i als diferents mitjans de comunicació.

Pinta el teu segell és el nom del concurs escolar que convida l'alumnat a dibuixar un segell. L'obra guanyadora ha de servir per a la confecció i la corresponent edició d'un segell de correu postal. Les obres finalistes tindran un premi i s'exposaran a Barnafil 2002, l'exposició filatèlica anual que tindrà lloc a Barcelona la primavera vinent.

Més informació a: http://www.xtec.es

segells plurals

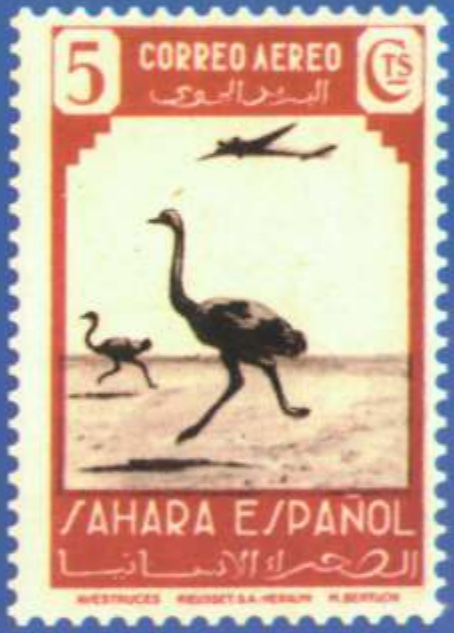

Per a més informació:

OM web:
www.om-plural.org; a/e: om@om-plural.org

Adreça:
Apartat de Correus 107
08560 Manlleu; tel. 93 851 28 41
tel. i fax: 93 744 71 40

SNL de la UGT de Catalunya:
a/e: jguardia@catalunya.ugt.org
tel. 93 304 68 00 - fax: 93 304 68 25

El triomf de les

D'un quadre de Francis Bacon

$societat$ gri$e$

Nicolás Cortés Rojano, membre del Secretariat Nacional de la UGT de Catalunya

La proximitat a una situació històrica priva en alguns moments de la suficient objectivitat per valorar les seves característiques més evidents.

El forçat paper d'Europa després de les guerres mundials del segle passat limita l'ús de la política a l'únic camp de la gestió, i així apareix a gairebé tots els governs democràtics, a partir de la década dels setanta, un model tecnocràtic autoimposat que cobreix fins i tot les responsabilitats dels càrrecs electes.

En el nostre mirall de valors nord-americà, on intentem reflexar els nostres desitjos, esperances i maneres de vida, malgrat que ho neguem, intentem desposseir la civilització de la seva diversitat de coneixements, tot especialitzant les arts i les ciències, i intentant que la política, l'art de l'estratègia i el consens, també es converteixi en quelcom empíricament mesurable i valorable.

Tampoc als Estats Units les coses han estat més racionals; després dels lideratges cabdillistes, revestits de la virilitat neolítica dels herois clàssics, d'Eisenhower i Kennedy, arriba la negror d'en Johnson i el to sinistre d'en Nixon, dimonitzat pels seus propis avaladors, tal vegada perquè ensenya el seu propi rostre ocult, amb alguna cosa de ferum a Retrat de Dorian Gray.

És per això que, a la nostra civilització de la xarxa informàtica i de l'escepticisme, de la política gris del gestor i de l'organització rígida del tecnòcrata se'n diu política responsable. Així es nega la base de la política: la seva transformació dialèctica, l'art de la plasmació d'estratègies tot aconseguint consensos. Polítics que continuen la tasca de liders carismàtics, amb una gestió d'ofici, són un tret comú a la nostra civilització d'entre segles; en Georges Bush i en John Major en són un exemple evident, per no esmentat la suposada flema xarona d'en José Mª Aznar.

Això és que, passada la passió política, arriba el període de calma, malauradament no el de la maduresa. I en aquest temps d'escepticisme envers els dogmes, en lloc de situar-nos en horitzons de pensaments oberts ens aferrem a la suposada seguretat de la grisor, de la gestió de la mediocritat.

De la mateixa manera que després dels triomfs de les visions polítiques ultraracionalistes, després de la mentida comunista i de les dretes absolutistes, els ideals polítics es refugien en creences ètniques, suposadament nacionalistes i fonamentalistes. I evidentment en la política gris.

A la nostra societat d'allò políticament correcte, del culte al cos i de l'ostentació de les marques, la tranquil·litat es converteix en governs de sobrietat. Quan, de fet, la política ha de ser la persecució, a voltes acalorada, d'idees i la plasmació de les necessitats de la societat, amb l'habitual tragicòmica escenificació dels desacords.

I naturalment és la consciència de la política, l'esquerra social, qui ha de custodiar aquest projecte ideològic. L'esquerra que representen els partits polítics, però també la dels moviments socials, els cooperativistes, les ONG i, no cal dir-ho, els sindicats hem de fer apologia del bon exercici de la política; o sinó, entrem en l'única defensa dels interessos corporatius d'alguns treballadors.

Colors vius davant del gris i aires d'escepticisme són les garanties de democràcia. Des de l'escepticisme es pot anar cap a les idees; tal i com afirma l'Odo Marquand, un filòsof alemany, des de l'escepticisme cap als axiomes. Els sindicats ocupem un paper clau en aquest escenari.

Reivindicació de la passió política, de col·locar les idees amb el consens, però sense renunciar als interessos dels nostres models socials, els de l'humanisme, els de la solidaritat; però no pas el govern al món dels somnis, que deia en Cernuda, el govern de la societat, a les seves institucions, a la seva societat civil i a les seves fàbriques i centres de treball.

Marxar de Cuba no significa deixar de ser d'esquerres

Guillermo Morales Catá

*"El món és un munt de gent, un mar de foguets...
Alguns focs, no il·luminen ni cremen.
Però d'altres cremen la vida amb tantes ganes que
no es poden mirar sense parpellejar, i qui s'hi acosta
s'encén". Eduardo Galeano*

Després d'abandonar Cuba fa una mica més de mig any, diverses agències de notícies, diaris i revistes em van demanar que escrivís algun article relacionat amb la meva "deserció" de l'illa. Però no ha estat fins ara que m'he decidit a fer-ho.Una raó m'obligava a no haver-ho fet abans: la majoria dels mitjans de comunicació que em suggerien escriure són exponents clars de l'anticastrisme més ranci o, dit d'una altra manera, bahuards de la dreta més reaccionària de la màfia cubanoamericana de Miami. Tinguí's en compte que la meva "deserció" fou interpretada per molts com el canvi de l'esquerra a la dreta, com si deixar de donar suport a la política cubana fos un fet sense matisos; un deixar de beure suc de canya per prendre Coca Cola.

"Una estrella de la televisió cubana demana asil polític a l'Estat espanyol" o "Un conegut periodista de la televisió cubana s'exilia a l'Estat espanyol". Titulars com aquests ocuparen pàgines senceres com si es tractés d'un fet força rellevant o com si tots els que sortim de Cuba optéssim per la via més fàcil per obtenir la "regularització": la petició d'asil polític (deixar de ser instrument d'un sistema per convertir-se en instrument d'altres interessos).

Ara necessito -tot aprofitant aquest espai- cridar; dit en bon cubà: cridar a "chaqueton quitao".

Els éssers humans no som més que el conjunt d'una sèrie de valors o antivalors. En el camí de la vida anem aprehenent allò que ens sembla bo, conscientment o inconscient. Deia en Neruda que avui som el resultat de l'après ahir, sense que importi si allò après ha estat bo o dolent. És a dir, si avui sembrem una canya de sucre, doncs evidentment demà recollirem sucre de canya, i no pas de remolatxa.

Aquells que des de ben petits vam ser imbuïts per la defensa de la justícia social, la igualtat dels éssers humans, la democràcia, el respecte i la tolerància, sense que importi el credo, la raça o la religió, difícilment podem canviar en el futur. A mi, de petit, la meva família em va dir que tot això era revolució, socialisme, Fidel

Castro, Cuba, esquerra. Vaig créixer i em vaig formar amb aquests valors. I vaig creure en aquests valors amb passió, i fins i tot haig d'admetre que força vegades vaig ser intolerant amb qui no pensava com jo.

En nom d'aquests valors vaig arribar -confiant-hi encara- a presentar notícies a la Televisió Cubana, a acompanyar el comandant Fidel com a periodista. Tanmateix, l'ésser humà resta sotmès constantment a replantejar-se allò que realment defensa. Tot confiant en aquests valors i davant la difícil situació econòmica, política i social que pateix Cuba, vaig decidir ara fa poc més de sis mesos "suggerir" dins del propi sistema cubà fer canvis que contribuissin no a lliurar el país a mans de qui el sotmeteren durant anys -els Estats Units-, sinó a què el projecte social cubà quedés en mans dels propis cubans "de dins".

Però a Cuba, per a qui encara no ho tingui prou clar, dissentir del discurs oficial és un greu pecat. Aquest fou el meu pecat greu, i tot i així no em sento pecador.

Aquestes són les raons que em van obligar a anar-me'n de Cuba. L'"esquerra" de Cuba no és l'esquerra en què sempre havia cregut, o almenys no la que m'havien fet creure. 29 anys tard per adonar-me'n, però tal i com diu la dita popular cubana "val més tard que mai", sobretot quan encara queden forces per continuar somiant en la utopia de l'esquerra. I amb 29 anys encara es té molta força.

No van ser problemes econòmics els que em van obligar a sortir de Cuba, com els succeeix a la majoria dels meus paisans. Ni fou el somni americà el que pensava trobar a Europa. "La diferència entre el socialisme i el capitalisme és que, encara que tots dos et donen una patada al cul, en el socialisme has d'aplaudir i en el capitalisme almenys pots cridar", deia en Reynaldo Arenas.

Fou la recerca d'un nou espai on si em colpejaven per "ser d'esquerres" em colpegessin de veritat i no pas amb els fils invisibles de coacció ideològica amb què es lliasta el pensament i la veritat en un règim totalitari, dictatorial com ho és el cubà.

A l'anar-me'n de Cuba ho perdia tot: la meva família, els meus amics, els meus gossos, els meus carrers plens de llambordes, els colonis de la meva plaça de sant Francesc d'Assís, l'olor a salnitre que es colava per les escletxes de la finestra de la meva habitació, ... Enrere quedava tot el que no podia emportar-me. Però el ser d'esquerra, quelcom invisible, transparent, senzill, somiador, cabia a la meva maleta de viatge sense necessitat d'un passaport. Perquè per a ésser d'esquerra, per caminar amb la teva esquerra sota el braç i a la teva boca, en el teu cervell i en les teves mans, no cal passaport.

Ara estic en un país molt diferent del meu, tot i que aparentment parlem el mateix castellà. En un país on, tot i parlar en castellà i català no t'entenen allò que segons el mateix Galeano no ens van explicar: "En Cristòfol Colom no va poder descobrir América, perquè no tenia visat i ni tan sols tenia passaport. L'Hernan Cortés i en Francisco Pizarro es van quedar amb les ganes de conquerir Mèxic i Perú perquè no tenien permís de treball".

Sóc allò que se'n diu un ciutadà sense fronteres que no va acceptar la possibilitat d'un asil polític, que no va acceptar propostes de treball a canvi de renunciar a la meva pròpia identitat, a qui no li va importar la possibilitat de marxar a Miami. Un ciutadà de ningú en un país on no tot està escrit i on no tens por d'anar a una manifestació, tot i no tenir papers, per cridar que no toleres ni justifiques la intervenció a l'Afganistan.

També sóc algú, quelcom o una cosa, un "foguet encés" que es resisteix, després d'haver-ho perdut gairebé tot, a perdre el poc bo i net que vas trobant: persones de la teva edat, joves, meuys joves que com un mateix, i des de fa molt, estan convençuts que viure a Catalunya tampoc significa deixar de ser d'esquerres.

L'empresa i la part social arriben a acords al Consorci per a la Normalització Lingüística

El passat 8 de novembre, a la seu dels serveis centrals del Departament de Treball de la Generalitat, el comitè d'empresa (UGT i CCOO) del Consorci per a la Normalització Lingüística (CPNL), assessorats per un advocat d'UGT i per un advocat de CCOO, i la Gerència del CPNL van arribar a diversos acords mitjançant un acte de conciliació.

El primer acord fa referència a l'assimilació a partir de l'1 de gener de 2002 de les categories professionals de tècnic de normalització lingüística (B1), administratiu (C1), responsable de magatzem i manteniment (C2) i telefonista-recepcionista (D2) als nivells retributius del conveni únic del personal laboral al servei de la Generalitat de Catalunya.

El segon acord actualitza les retribucions bàsiques del personal del CPNL a data 31 de desembre de 2001 i els imports resultants serviran de base per als increments retributius per a l'any 2002, així es compensen les diferències salarials produïdes durant els anys 2000 i 2001.

Per a les categories professionals de tècnic de normalització lingüística, responsable de magatzem i manteniment i telefonista-recepcionista se'ls abonarà amb caràcter indemnitzatori la quantitat única de 75.000 pessetes: 25.000 pessetes el 23 d'abril de 2002, 25.000 pessetes el 23 d'abril de 2003 i 25.000 pessetes el 23 d'abril de 2004.

El comitè d'empresa (UGT i CCOO), fidel a la paraula donada als seus representats i representades, va convocar una assemblea per tal de ratificar els esmentats acords. Més de 300 persones hi assistiren el 23 de novembre, de les quals 192 votaren sí als acords, 5 votaren no als acords i 11 s'abstingueren.

La nostra experiència al Comitè d'Empresa del Consorci per a la Normalització Lingüística

Montserrat Gaudó i Mata, delegada sindical de la UGT de Catalunya

Després de les eleccions sindicals de març de 2000, fem balanç del que ha representat aquesta experiència en el si del comitè com a delegada sindical.

En les últimes eleccions es van presentar una llista de CC.OO. i una altra de la UGT de Catalunya. Si bé a l'anterior comitè d'empresa hi havia una representació única de CCOO, formada per tretze persones, enguany, i després de les eleccions, van sortir-ne elegides cinc de la UGT de Catalunya i vuit de CC.OO. Malgrat la majoria absoluta de la llista de CC.OO., la llista de la UGT de Catalunya va obtenir un bon resultat, atès que era la primera vegada que es presentava i que CC.OO. portava un bagatge de molts anys d'experiència.

Fent memòria del temps transcorregut, cal dir que els cinc delegats de la UGT de Catalunya escollits, malgrat la falta d'experiència sindical, ens hem agafat la feina amb un interès i un coratge extraordinaris. Una de les fites ja assolides per aquest nou comitè ha estat fer realitat els ajuts del fons d'acció social, tan necessaris per als treballadors. Ara, i a les portes de la negociació d'un conveni nou del Consorci per a la Normalització Lingüística més positiu per als treballadors, estem negociant amb l'empresa per aconseguir millores.

De la plataforma negociadora del nou conveni destacaria, entre d'altres, la possibilitat de tenir un fons de pensions i la creació d'un comitè intercentres que tindria potestat a tot el territori català. No cal oblidar tampoc que vetllem també per la higiene i la salut laboral dels treballadors i que recollim totes les queixes dels centres que tenen alguna deficiència en els seus locals.

L'experiència, doncs, de més d'un any de comitè per a mi ha estat molt positiva. Malgrat que, de vegades, les negociacions amb l'empresa són difícils i dures i els esforços esmerçats no reverteixen en beneficis a curt termini, cal seguir lluitant per millorar les condicions a tots els nivells del col·lectiu de treballadors del Consorci.

L'ecologisme, versió verda de l'humanitarisme

Rafel Miquel. Palma, segon mes (avui)

Comunicació apocalíptica a la Jornada de l'AJIB (1) "El medi ambient"

INTRODUCCIÓ

Hem entrat a una època en la qual, amb el que està caient, expressar certeses ha esdevingut una activitat socialment sospitosa i intel·lectualment temerària. Per a aquells que creiem que la civilització occidental ja ha fet el definitiu trànsit de la decadència al caos, se'ns fa molt costa amunt ocupar-nos de qualsevol cosa que no sigui l'anàlisi eutanàsica del pacient terminal.

Potser l'única certesa possible vengui del principi segons el qual la incertitud sobre el temps que manca per al desenllaç és inversament proporcional a la resistència de la gent a reconèixer que la fi de la civilització de l'"home blanc" ja està a la vista... En aquest sentit, la tranquil·litat aparent, la sensació d'"aquí no passa res" no seria conseqüència de la racionalitat aplicada a la situació sinó més aviat fruit d'aquest narcòtic existencial que afluixa els reflexos i que es coneix com a "esperança".

Que Manu Chao hagi titulat el seu darrer disc "Esperanza" és la raó més poderosa que un pugui imaginar per caure irremeiablement en la desesperança. Perquè o no s'entera o està realment desesperat.

LA CIVILITZACIÓ OCCIDENTAL

La civilització occidental és una enorme arca de Noè amb aire condicionat en la qual tots remam en la mateixa direcció malgrat les aparences contradictòries. Prenent una mínima distància, no es percep cap dialèctica significativa dins la nau. Una altra cosa és la possibilitat d'identificar els dos plànols en els quals es mou i amb els quals justifica el seu predomini. Com a paral·lels que són, per més que s'allarguin, mai no arribaran a trobar-se. Vegem.

Un plànol és el global i es mou en el món de las realitats fortes. Li diuen globalització; en realitat, un sistema complex d'intervenció massiva de caràcter neodespòtic (per a tots sense comptar amb ningú), de base tecnològica ("halització" dels processos) i vocació caòtica (sense rumb conscient) produït per un *melting pot* de paranoies dominants.

El capitalisme donà corda a la voràgine de l'acumulació sense fi; el protestantisme establí les bases morals del productivisme; l'esperit fordià de la frontera encara empeny a la recerca de nous "oests" on transmutar genocidis en epopeies. I altres paranoies substitueixen els conceptes tradicionals de justícia i progrés per una exacerbació comunicacional que, just nascuda, s'acosta ja perillosament a la massa crítica del llindar màxim d'informació tolerable, avantsala del *big crunch*, l'altra cara del *big bang*.

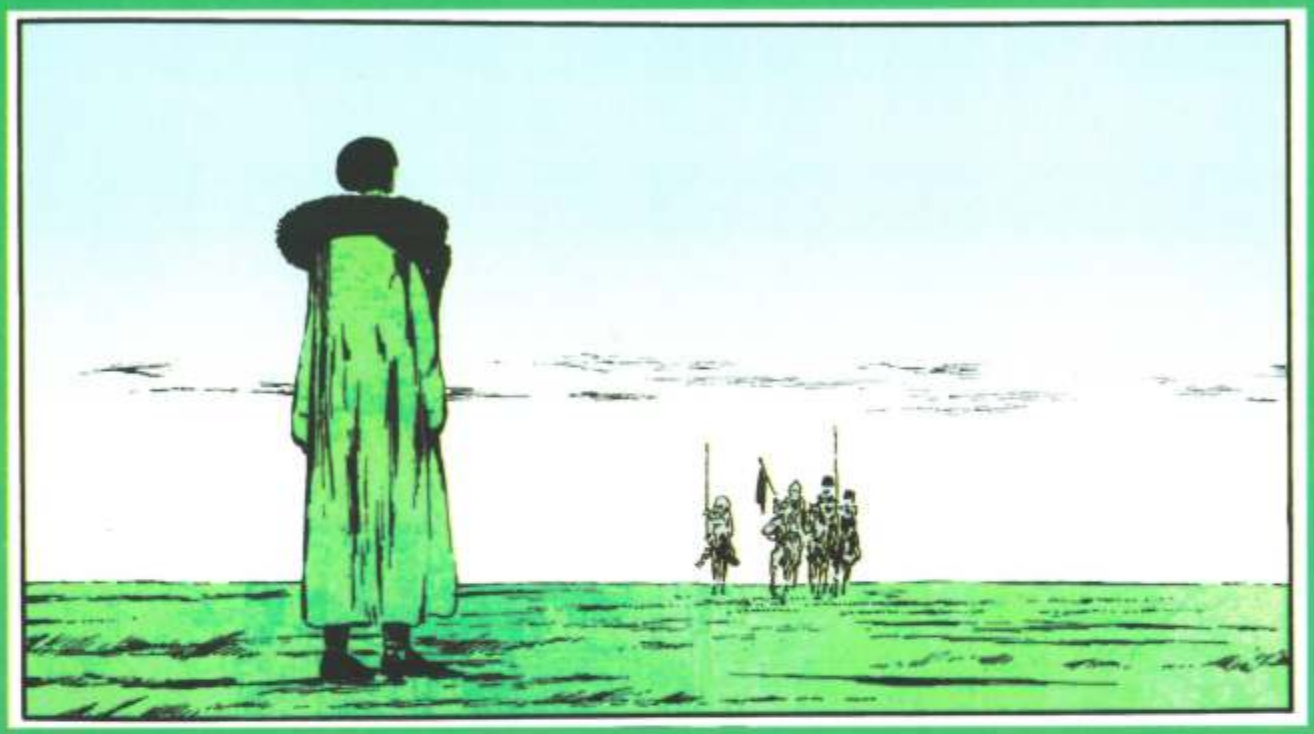

L'altre plànol és universal i es mou en el món de les idees i els valors. Els seus màxims exponents són la Declaració dels Drets de l'Home i la Declaració dels Drets dels Animals, les Plantes i els Minerals que compleixen dos objectius civilitzatoris diferents: extramurs d'Occident, servir de coartada ideològica de la globalització i de bàlsam per a la nostra mala consciència de negrers globals; intramurs d'Occident, millorar els mecanismes de preservació de la nostra vida fàcil amb els subterfugis ideològics de l'humanitarisme i de l'ecologisme.

Mentre arriba el *the end*, la civilització occidental troba temps per a desplegar les seves plomes globals més estandarditzadores, laminar les particularitats, dormir les consciències i repetir sense aturar el discurs hipòcrita dels drets humans i la sostenibilitat ecològica. La crua veritat és que els éssers humans de pell "obscura" només ens interessen com a peces de l'engranatge que sosté el benestar "blanc" i els recursos naturals com els materials dels quals està feta la nostra bona vida.

Per tal de maquillar aquesta veritat indigerible que acaba infectant amb el virus de la mala consciència els blancs sobrealimentats, els rovellats mecanismes de defensa de la civilització dominant han bussejat en el passat i han tret del fons dels temps aquells ancestrals enemics de la justícia social que són la caritat i la beneficència, avui posats al dia amb la disfressa postmoderna de les ONG.

LES ONG: HUMANITARISME AL DIA

Experts britànics han conclòs que las accions humanitàries de les ONG ("charities") són inútils, val a dir, quantitativament menyspreables. Són com una gota de caritat en l'oceà de la injustícia global. Si això és cert, per a què les ONG? D'on neix el seu èxit i expansió? A que compleixen almenys tres funcions principals en el sistema:

- Una funció legitimadora de l'explotació del tercer món pel primer, mostrant la cara amable d'un Occident que suposadament es preocupa pels desgraciats globalitzats.

- Una funció propagandística de rentat de males consciències occidentals per mitjà de l'explotació mediàtica a les metròpolis de les accions humanitàries a ultramar.

- Una funció de transfusió d'autenticitat ètnica i cultural a favor dels missioners laics o religiosos que s'acosten al tercer món a "carregar piles", combatir el tedi i gaudir de l'aventura humanitària, tot pel mateix preu.

L'ECOLOGISME: VERSIÓ VERDA DE L'HUMANITARISME

"Totes les nostres ideologies humanitàries i ecològiques només ens parlen de l'espècie i de la seva supervivència. És tota la diferència entre l'humanitarisme i l'humanisme. Aquest era un sistema de valors forts, vinculat al concepte de gènere humà, amb la seva filosofia i moral, que caracteritzava una història que anava fent-se. Mentre que l'humanitarisme és un sistema de valors dèbils, vinculat a la salvaguarda de l'espècie humana amenaçada, i característic d'una història que està desfent-se, sense altra perspectiva que la d'una gestió òptima dels residus que, per definició, sabem que no són degradables". Jean Baudrillard

Perquè, de què parlam quan parlam de MEDI AMBIENT? Per

ventura de si la moratòria urbanística aprovada pel CIM (2) afecta el projecte del meu xalet? O de què faig si m'instal·len un abocador devora ca meva o si el renou dels avions no em deixa dormir? És a dir, d'unir-me al cada cop més nombrós exèrcit de *nimbys*, acrònim de *not in my backyard* (en el meu pati, no)?

Potser parlam dels grans temes tipus Agenda 21 de l'ecologia planetària com l'efecte hivernacle, la capa d'ozó, l'entropia, la biodiversitat, etc.? O tal volta ens endinsam per la porta holística de la *new age* a l'eternament esperada reconciliació de l'home amb la Natura como si a aquesta li importàs gens ni mica reconciliar-se amb el gènere humà?

Es tracti d'una preocupació "egoista" local, d'un compromís "altruista" global, o de la recuperació d'un "panteisme" armat, a la fi l'ecologia és sempre una seqüela verda del pensament dèbil humanitari, cerqui la preservació de la vida humana, encalci la millora de la qualitat de la vida humana o proclami l'exaltació de la vida humana en sintonia amb la naturalesa (cosa que, d'altra banda, seria una contradicció perquè som humans en la mesura que ens separam de la naturalesa no en la mesura en què ens hi identificam). En qualsevol dels casos, un discurs típicament occidental per a audiència occidental.

ECOLOGIA I POLÍTICA

Si l'ecologia és evidència científica i, per tant, indiscutible, com és que els partits verds no obtenen el 100% dels vots a les eleccions? Potser per la mateixa raó que cap religió aconsegueix monopolitzar tots els creients del món malgrat totes comptin amb el déu verdader. Una mica més seriosament, al principi, per desconfiança de la gent, després, per la incorporació dels "mots de vici" electorals verds als programes dels altres partits, així són d'adaptables.

Una altra raó podria ser la dificultat de construir una èpica política sobre els programes verds, autèntics manuals de bricolatge per a la preservació del medi ambient amb propostes tan prosaiques com el reciclatge, la gestió de la demanda d'aigua, l'estalvi energètic, la protecció dels animalets o la depuració d'aigües residuals. La veritat és que no "posen".

A aquestes alçades, l'ecologia política ha madurat i ja no lluita contra el model occidental de vida tirant arena a la maquinària productivista amb travetes polítiques tipus "minoria de bloqueig" sinó que ha entrat en una via reformista (com el pacifista Joschka Fischer-que-agafà-el-seu-míssil) que acaba legitimant el model que diu combatre posant-lo fins i tot més a punt, pintant-lo de verd, fent-lo més sostenible. És l'entrada realista a la política del mal menor just quan tots els mals ja són majors.

LA LLIBERTAT, VÍCTIMA COL·LATERAL DE L'HUMANITARISME

Hem venut la nostra llibertat a canvi d'una bona vida. I d'això en té molta culpa l'humanitarisme (blanc i verd) dominant amb la seva contribució a la postergació objectiva del valor que un temps fou la més alta aspiració de l'home il·lustrat: la llibertat. La preocupació per la supervivència i la "qualitat de vida", l'aspiració a eradicar el mal de les nostres vides, la vana il·lusió de deixar de sofrir han desequilibrat definitivament el binomi dialèctic llibertat-seguretat a favor del segon en les societats occidentals. La curolla de la llibertat l'hem de cercar, avui, en el món dels pobres.

Mentre nosaltres blindam les cases, els pobres del món es llancen al mar en pasteres jugant-se una vida que nosaltres no exposaríem per res. No és la fam que els mou, els empeny un ideal potent i a estrenar que, si no és, s'assembla molt a la llibertat. En el mercat occidental de valors, la llibertat és un títol minvant i, després de l'11 de setembre, més. La recent aprovació de lleis retalladores de drets als EUA i França sense oposició en són símptomes evidents. El procés globalitzador sense control, la golafreria de recursos, la paranoia per la seguretat, l'absència d'autocrítica, l'exclusiva preocupació pel benestar dins la salsa del pensament humanitari fan un guisat que permet citar aquí sense empegueir-se la frase esperançadora de Rudolf Bahro: "Estam ballant els darrers balls a la coberta del Titànic".

1. AJIB: Associació de Juristes de les Illes Balears
2. CIM: Consell Insular de Mallorca

INSCRIPCIONS A LA NOSTRA WEB DE FORMACIÓ

www.idfo.com

Fundación Tripartita para la Formación en el Empleo

CONVOCATÒRIA CURSOS SUBVENCIONATS PER A TREBALLADORS EN ACTIU

FORMACIÓ INTERSECTORIAL 2001/ 2002

ÀREA FORMATIVA I LLOC	***CURSOS***	
ÀREA INFORMÀTICA A TOTES LES UNIONS COMARCALS	INTRODUCCIÓ A INTERNET	20 hores
	INFORMÀTICA BÀSICA	50 hores
	MICROSOFT EXCEL	40 hores
	MICROSOFT ACCESS	40 hores
	DISSENY DE PÀGINES WEB	50 hores
ÀREA PROGRAMACIÓ A TOTES LES PROVÍNCIES	AUTOCAD 2000	50 hores
	VISUAL BASIC	60 hores
	DELPHI	80 hores
	ORACLE	100 hores
	LINUX	40 hores
ÀREA IDIOMES A TOTES LES PROVÍNCIES	IDIOMES: ANGLÈS	40 hores
	IDIOMES: ALEMANY	40 hores
ÀREA COMPTABILITAT A TOTES LES PROVÍNCIES	COMPTABILITAT INFORMATITZADA	30 hores
	L'EURO	16 hores
ÀREA PREVENCIÓ A TOTES LES PROVÍNCIES	PREVENCIÓ DE RISCOS	30 hores
ÀREA QUALITAT A TOTES LES PROVÍNCIES	ISO 9001:2000 (NORMATIVA QUALITAT)	20 hores
ÀREA CAPACITACIÓ A TOTES LES PROVÍNCIES	CAPACITACIÓ CONDUCCIÓ *CARRETILLES* ELEVADORES	20 hores

CURSOS PER INTERNET TOTA CATALUNYA (60 hores)

- TELEFORMACIÓ
- SALUT LABORAL BÀSICA
- DISSENY DE PÀGINES WEB
- INTERNET AVANÇAT
- FORMACIÓ DE FORMADORS
- GESTIÓ MEDIAMBIENTAL DE PIMES

ON MÉS POTS INSCRIURE'T?

✓ **IDFO BARCELONA**
Via Laietana, 18,Planta 8ª
(08003) BARCELONATel. 93. 268.92.92

✓ **IDFO LLEIDA**
Passeig de Ronda, 59- 61 Semisoterrani
(25006) LLEIDA
Tel. 973.27.36.44

✓ **IDFO TARRAGONA**
Pl. Villarroel, 2
Planta 1ª
(43204) REUS
Tel. 977.77.56.79

✓ **IDFO GIRONA**
Carrer Sant Agustí, 32 Baixos
(17003) GIRONA
Tel. 972.48.56.37

IDFO

LA FORMACIÓ MÉS A MIDA.
LA FORMACIÓ MÉS A PROP

V JORNADA
LLENGUA, TREBALL I SOCIETAT

Palma , 18 i 19 d'octubre de 2001

fotografies: Francesc Gras

La jornada de Palma ha estat especial, diferent de les anteriors. És la primera que es fa fora de Catalunya, que dura dos dies. I per a tots els companys i companyes procedents de Catalunya, de Menorca, del País Valencià, d'Eivissa, d'Aragó i de la Catalunya Nord ha representat estar lluny i recollits durant tres dies. Això comporta que sigui més veritat que mai allò de la jornada com a trobada oberta de compromís i de reflexió, i també una trobada informal que resulta molt productiva entre gent procedent de diferents àmbits.

Parlar i conviure amb gent desconeguda, compartir complicitats i també la complexitat de la vida amb les persones conegudes i amb els amics. Cal destacar, per a la gent que no som de les Illes, la cordialitat tan i tan agradable amb què hem estar rebuts i tractats per part dels companys de la UGT de les Illes Balears, de les institucions, de les entitats, dels mitjans de comunicació i de tots els ponents.Un record especial per a la Rosa Calafat i per a l'Aina Calvo.

Dreta i a punt per a la salutació, Carme Feliu, primera Tinenta de Batlle de l'Ajuntament de Palma, del Partit Popular. A la taula, Gerard Muixí (CAL), Diego Gómez (Federació Escola Valenciana), Miquel Socias (Joves de Mallorca per la Llengua), Aina Calvo (moderadora), Sònia Llinàs (Plataforma per la Llengua), Juli Micolau (Associació Cultural del Matarranya) i Maria Tous (Moviment d'Escoles Mallorquines). Ens parlen de societat civil i llengua

Eberhard Grosske, conseller de Treball i secretari general d'Esquerra Unida, ens fa una salutació de diverda del primer col·loqui. Al seu costat, enrere, el company Miquel Servera, secretari de Formació de la UGT de les Illes Balears; quants nervis, oi, Miquel?

Públic, i cares i gestos de persones

Miquel Servera i Damià Pons, conseller d'Educació i Cultura del Govern de les Illes Balears i membre del Partit Socialista de Mallorca (PSM)

L'Elena Pineda, secretària de Formació de la UGT del País Valencià, i en Josep M. Àlvarez, secretari general de la UGT de Catalunya. Al seu darrere, quatre noies entenimentades i molt agradables.

Joan Melià, Francesc Antich, Lluís Franco, Llorenç Bravo, Josep M. Àlvarez, Rosa Maria Puig-Serra, Benjamí Dòniga i Antoni Lort

La Habiba (immigració), altre cop la Rosa M. Puig-Serra (comunicació) i l'Òscar Riu (Avalot)

Cap al Conservatori

Van o vénen?

Un descans

Tot Girona

La Farners Llinàs, l'Elena Blaya i en Joan Ramon Solé; tres professionals i amics de la Direcció General de Política Lingüística (Catalunya)

De València a Perpinyà, d'Eivissa a Lleida, fent-la petar o tot xerrant

Uns quants joves, de present i de futur

Una sobretaula tranquil·la

Més barreja

Companys i companyes de les Illes Balears

Un company i una companya miren el fotògraf

El company Wifredo Miró, secretari general de la Unió de les Terres de l'Ebre, presenta el col·loqui de la primera tarda; després cedirà la paraula a en Damià Pons, conseller d'Educació i Cultura del Govern de les Illes Balears (darrere)

Els participants al col·loqui Joves i país: la llengua, el territori, el treball i la globalització. Jaume Llansó, responsable de Relacions internacionals de la UGT de Catalunya, i Joan Serra, del Consell de la Joventut de les Illes Balears (darrere), Agustí Gàlvez, Departament de Joventut de la UGT de les Illes Balears, Tomeu Martí, periodista, Planas Sanmartí, periodista i moderador, Cosme Bonet, secretari general de les Joventuts Socialistes de les Illes Balears, Òscar Riu, portaveu nacional d'Avalot-Joves de la UGT de Catalunya, i Miquel Àngel Llauger, llicenciat en filologia anglesa i conseller del Consell Insular de Mallorca

El periodista i moderador Planas Sanmartí il·lustra els seus comentaris. Senyor Planas Sanmartí, moltes gràcies

Revetlla Jove a Ses Voltes Parc de la Mar. Actuació de Tomeu Quetgles Grup

El grup Fora des Sembrat continua la revetlla. Des d'aquí lamentar l'extremada diligència de la Policia Local de Palma -hi ha qui denuncia renous durant anys sense obtenir resso, potser perquè no és prou important?- que va impedir l'actuació de l'interessantíssim grup Neo-Tokyo

Dos detalls de la revetlla. N'hi va haver més, i també anar amunt i avall, i expectació i perspectives i malentesos

Na Pilar Costa, presidenta del Consell Insular d'Eivissa i Formentera, fa la presentació institucional del col·loqui del matí del segon dia. Com sempre, retrobem la Pilar Costa amable i persistent i intel·ligent

Col·loqui Present i futur de la llengua, la cultura i la identitat col·lectiva. Joan Guàrdia, responsable del Servei de Normalització Lingüística de la UGT de Catalunya, Ferran Gomila, president de Voltor i advocat laboralista, Rosa Calafat, professora de la Universitat de les Illes Balears, Joan Mir, professor de la Universitat de les Illes Balears i moderador i Joan Melià i Lluís Jou, directors generals de Política Lingüística de les Illes Balears i de Catalunya, respectivament

En Ferran Gomila, agradable i lúcid. Si m'ho permeteu, un gat vells que encara mira endavant

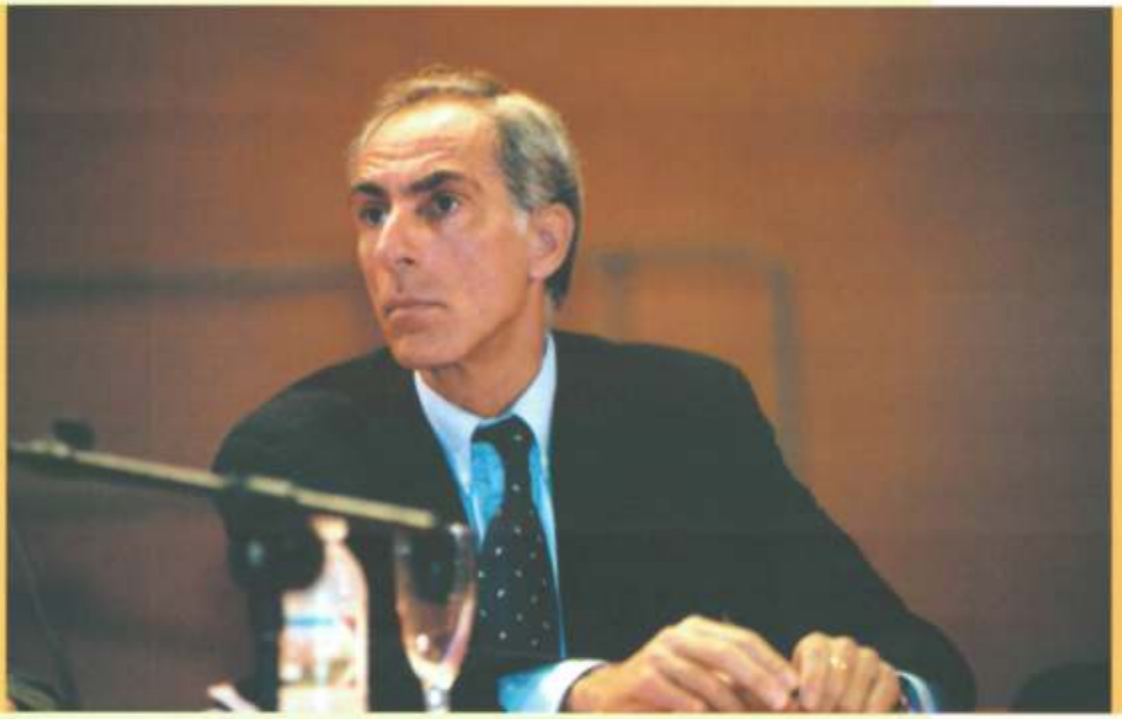

Un agraiment particular per al senyor Lluis Jou. Les seves responsabilitats el van obligar a assistir només durant el matí a la jornada, però tot i així va voler ser-hi present. Cal dir-li gràcies

Rosa Calafat. En podria dir tantes coses agradables! Crítica, lliesta, amb empenta. Rosa: amb afecte, endavant

En Joan Mir, un altre gat vell, també lúcid i agradable

En Joan Melià, amb uns primers recursos insuficients i moltes ganes, assumeix la responsabilitat de la política lingüística de normalització a les Illes Balears

Els assistents pregunten i reflexionen

Passadissos i taula de material d'entitats i institucions, dos elements importants

Acte públic i cívic

Compromís del món del treball i de la societat amb la llengua i la cultura

per la unitat de la llengua
per un impuls prioritari en el món socioeconòmic
per la integració comunitària de la immigració
per la cohesió social i la ciutadania

Ens disculpem per l'absència de fotografies d'aquest acte per un error d'organització. Esmentem els participants d'aquest acte. La Rosa Maria Dumenyó, responsable del Departament de la Dona de la UGT de Catalunya, fa la salutació de benvinguda i presenta a en Celestí Alomar, conseller de Turisme del Govern Balear. En Ferran Aguiló, periodista de Diari de Balears, fa de moderador i presenta els ponents: Joaquim Blasco, representant de la CFDT del Llenguadoc-Rosselló, Antoni Mir, president de l'Obra Cultural Balear, Pere Sampol, vicepresident del Govern Balear i conseller d'Economia, Indústria i Comerç, Biel Majoral, professor de la Universitat de les Illes Balears i trenta coses més, Elena Pineda, secretària de Formació de la UGT del País Valencià, i Andreu Ferrer, secretari general de la Federació de Treballadors d'Ensenyament de la UGT de les Illes Balears.

En Josep M. Álvarez, secretari general de la UGT de Catalunya, fa la seva intervenció. Al seu darrere, el company Miquel Servera, secretari de Formació de la UGT de les Illes Balears; ha patit molt i molt durant la llarga preparació de la jornada: gràcies per la teva i per la vostra acollida, i per la paciència, i pels nervis i per tot plegat. Gràcies pel vostre suport, i alhora podeu seguir comptant amb el nostre. Fins ara i fins demà.
Asseguts, en Llorenç Bravo, secretari general de la UGT de les Illes Balears, artífex del compromís amb la gent i amb la terra de Mallorca, de Menorca, d'Eivissa i de Formentera. En Francesc Antich,president del Govern de les Illes Balears, un home que fa la seva feina amb convicció i esperança i flexibilitat. En Lluís Franco, conseller de Treball de la Generalitat de Catalunya, pragmàtic i preparat té la responsabilitat institucional d'enfortir el marc català de relacions laborals.

Aina Calvo, intel·ligent i alegre, ens llegeix amb complicitat el Manifest de Palma per a la identitat col·lectiva i la ciutadania. La teva presència ha estat molt benvinguda; a reveure

El Cor Fundació Teatre Principal ens ofereix una brillant i emotiva actuació, amb el treball ngorós i sentit del seu director, en Francesc Bonnín. Quin plaer haver-vos pogut sentir!

En Toti Soler i n'Ester Formosa ens acomiaden amb un recital encantador. Us recordarem durant molts anys

La Ignàcia i la Maria del Mar van treballar com a boges. Gràcies

Cada nova jornada és un graó en la nostra tasca, i un aprenentatge per millorar. Intentarem que l'any vinent, a Perpinyà, sigui possible ratificar-ho.

Mentrestant, fer alguns esments fonamentals. Resulta força engrescador que la UGT de les Illes Balears, la Confederació Francesa Democràtica de Treballadors del Llenguadoc-Rosselló i la UGT de Catalunya hàgim aplegat esforços per muntar una jornada que serveix per a la dinamització interna de les nostres organitzacions i que pretén fer una aportació pública i cívica perquè els ciutadans, les organitzacions i les entitats i, encara, les institucions reflexionem en veu alta i avancem en el compromís amb el país, amb la seva gent, amb la nostra cultura i la nostra manera de mirar el món. Sentim i reivindiquem l'esperit democràtic, i des del nostre racó d'Europa mantenim l'esforç per tirar endavant, amb un esperit indestriable de catalanitat i de progrés, convençuts que la dignitat i la llibertat venceran.

Tanmateix, la V Jornada llengua, treball i societat no seria una realitat sense alguns suports imprescindibles. El Govern de les Illes Balears ha aportat recursos, infraestructures i disponibilitat; va confiar en la nostra aposta, en particular la de la UGT de les Illes Balears. El seu suport s'ha vehiculat a través de les conselleries de Presidència, de Treball i Formació, d'Educació i Cultura, i de Turisme. El Consell de Mallorca, a través de la seva àrea de Cultura, ens ha facilitat l'actuació magnífica del Cor Fundació Teatre Principal. Encara, hem comptat amb la col·laboració del Consell Insular de Menorca, del Consell d'Eivissa i Formentera i de l'Ajuntament de Palma.

Com sempre, hem comptat amb el suport de la Generalitat de Catalunya, a través del Departament de Presidència i del Departament de Cultura. Sense ells no hauríem pogut fer la tasca dels darrers dotze anys.

Exigeix un esment i un agraïment particulars la col·laboració rebuda per part de diferents entitats i institucions. La seva presència esdevé complicitat, i aval i prestigi i credibilitat. Compartim la convicció del vell lema "entre tots ho farem tot", vigent durant el franquisme i també ara i en el futur. Esperem no haver-los decebut. Destacar l'Obra Cultural Balear i Joves de Mallorca per la Llengua. També la Universitat de les Illes Balears, i Plataforma per la Llengua, i Òmnium Cultural, i l'Associació Cultural del Matarranya, i Acció Cultural del País Valencià, i la Fundació Josep Comaposada, i l'Avalot-Joves de la UGT de Catalunya. L'esment de l'Eurocongrés 2000 és una manera de fer nostres els objectius d'aquesta iniciativa cívica d'enfortiment de la nostra identitat col·lectiva i d'agermanament i projecció de l'arc mediterrani.

Gràcies als ponents, als moderadors, als assistents, als companys i companyes de l'equip d'organització que han assistit a la jornada però treballant. La gent del Conservatori de Palma ha tingut molta paciència amb nosaltres: gràcies.

Una jornada com aquesta té valor per ella mateixa, però sobretot és una llavor per al futur de la nostra terra.

Comentaris sobre la jornada de Palma

resposta 1

Joaquim Blasco (CFDT de Perpinyà)

Jornades molt enriquidores. Encara que la situació a Catalunya Nord sigui molt diferent, jornades com aquestes poden servir per donar una nova empenta al nostre treball. Ens donen arguments per dialogar amb els companys de les altres regions de l'estat francès, i això que el sindicat de l'ensenyament ha efectuat una forta evolució sobre el tema de les llengües dites "regionals".

En quant a la confederació, esperem poder plantejar més fort el tema aviat. Els bretons ja han agafat aquest camí. Per què nosaltres no?

resposta 2

M. Antònia Font Gelabert (Palma)

Això sí que fa Països Catalans! Molt bé, enhorabona. Bons ponents. Falten xiquetes, al·lotes, o noies, dones, a les taules, tot i que no ha sobrat ningú dels presents. És bo implicar les autoritats polítiques amb la seva participació i presència.

resposta 3

Antoni Mas Bel (Sant Sadurní d'Anoia)

Col·loquis suficients. Ponències adequades i suficients, ben estructurades i amb un contingut engrescador i d'actualitat. Ponents de qualitat i alguns de molta qualitat. Temps de les ponències molt encertat. La bona gestió del temps va permetre trencar la monotonia i va facilitar un debat més intens i participatiu.
Els moderadors Aina Calvo i Joan Mir van estar exemplars. El senyor Planas Sanmartí va agafar un protagonisme que no li corresponia en detriment del temps d'uns i altres. Tot i així va estar brillant i molt comunicatiu en les seves exposicions.

Poca participació dels sindicalistes de les Illes com a públic. Aina Calvo va demostrar una gran professionalitat al llegir el manifest. Crec que després de la lectura se n'havia de donar una còpia a tots els presents.

Massa temps de desplaçament per anar a dinar. Mala identificació dels organitzadors, només van portar la targeta d'identificació el primer dia. La seva tasca va ser deficient en l'atenció als assistents. Informacions contradictòries, buits d'informació, falta de professionalitat, poca sensibilitat amb els altres, ...

Estada a l'hotel, suficient i de qualitat. Crec que els sopars del primer i segon dia havien d'anar a càrrec de l'organització. Molts de nosaltres no podrem passar despeses al nostre sindicat. El vol de tornada es va programar massa tard. Els qui veníem de lluny no vam poder tornar a casa amb transport públic, i per tant més despeses.

Els organitzadors de les Illes van estar molt atents en tot moment. El local era molt adequat per la seva sonoritat, comoditat dels seients, lluminositat, megafonia, ...

Hi vaig trobar en falta d'altres companys sensibles amb la cultura i la llengua catalana, i a la vegada crec que hi van participar alguns oportunistes. Crec que seria interessant en les pròximes jornades fer grups de treball específics per produir un fenomen d'intimitat, millor coneixement i relació entre els i les sindicalistes de les diferents terres.

Dels teus llavis

Dels teus llavis va brollar la mel
aquella dolçor amb flaire d'amor.
Dels teus llavis brollava l'agror
d'aquella amargor de fel.
Dels teus llavis ha de brollar l'esperança,
manifest d'una enyorança,
d'un poble sempre oprimit.

resposta 4

Eduard Pomar (Sant Cugat del Vallès)

Benvolguts amics i amigues,valoro molt positivament la V Jornada llengua, treball i societat que la UGT de Catalunya i de les Illes Balears i la CFDT del Llenguadoc-Rosselló van organitzar conjuntament el passat mes d'octubre a Palma i a les quals vaig tenir la sort de participar.

Les ponències exposades pels diferents convidats van donar pas a debats força interessants sobre la situació actual i futura de la nostra llengua. Crec que va ser una bona idea realitzar les jornades fora del Principat de Catalunya, per obrir el debat a tot l'àmbit dels Països Catalans; així mateix cal remarcar que tant el lloc on es van celebrar les jornades, com el bon ambient entre els participants van contribuir a assolir els objectius marcats.

Malgrat això, no ens podem aturar aquí i cal que continuem amb la defensa del català per evitar que, situacions com la produïda darrerament amb l'empresa Warner i la pel·lícula Harry Potter, tornin a produir-se, així com per fer avançar la utilització del català també en l'àmbit laboral, ja que sovint la seva utilització a moltes empreses és inexistent o esdevé testimonial.

Per finalitzar, només em queda felicitar els organitzadors, i començar a preparar ja les VI Jornades a Perpinyà. Salutacions.

La pregunta

rresposta 5

Juli Micolau (Associació Cultural del Matarranya) (La Fresneda, 16 d'octubre)

Vull felicitar-vos per les jornades. També vull donar una mostra sincera de gratitud per cedir-nos un espai en el qual poder oferir la nostra veu.

La intervenció la vaig haver de fer a estrop, rapidíssimament, centrant-la sobretot en el paper que fa l'Associació Cultural del Matarranya (trobades, cursets de català per a adults, col·leccions literàries i d'investigació, revistes ...), però el treball associatiu no només és això, també reivindiquem, i sense mirar prim, uns drets lingüístics que ara per ara encara no tenim. Tenim, això sí, a gent disposta a seguir la labor de dignificar la nostra llengua i continuar pel camí de l'anar fent per avançar cap al reconeixement legal del nostre idioma a l'Aragó.

Com dic, potser no em vaig estendre prou respecte a altres qüestions, però he pogut comprovar en el núm. 12 de la revista *Les Notícies de Llengua i Treball* que tan encertadament editeu -i açò m'ha servit de consol- que el nostre benvolgut amic Hèctor Moret ja va ser present amb una ponència sobre l'Aragó catalanòfon en les jornades anteriors celebrades a Lleida.

També vaig constatar, escoltant les diverses ponències en el Conservatori de Palma i en les converses-tertúlies mantingudes a l'hora dels menjars, l'existència de desequilibris i evolucions diferents en el context general de l'àmbit lingüístic, i és que qualsevol territori dels Països Catalans té la seua pròpia circumstància, i per tant problemes diversos.

Com molt bé va dir Francesc Antich, president de les Illes Balears, en el discurs de la sessió inaugural del curs 1999-2000 de l'Institut d'Estudis Catalans, " ... els qui parlem català podem estar espargits en diversos estats i autonomies. El nostre idioma podrà ser oficial en uns indrets i marginat en uns altres, però som una sola família". I, recordant l'exemple de Ramon Muntaner, "Un infant pot rompre un jonc. Però ni l'home més fort no podrà rompre mai un feix de joncs. Cada un dels pobles de llengua catalana és un jonc fràgil. Tots junts som un feix indestructible".

No obstant, uns voldrien anar més àgils cap a la consecució de més fites, i es queixen amb tota la raó com la professora Rosa Calafat de la Universitat de les Illes Balears dient que "a mitges no s'omplen sitges", en clara referència a les distintes, i sovint tímides, polítiques de normalització lingüística.

A l'Aragó cal un cert interès per regular les llengües minoritàries (aragonès o fabla i català). Cal una gran voluntat política per legislar, i en el cas que les Corts d'Aragó vulgueren aprovar una Llei de llengües, caldrien molts esforços per aplicar-la plenament; encara que Joan Coromines va afirmar que "el català que es parla a la Franja d'Aragó és el més bell i el més pur catalanesc del món".

Des de l'Associació Cultural del Matarranya demanem la Llei de llengües d'Aragó. Volem la cooficialitat. No caurem en el conformisme ni en el desànim. Exigim un dret. Tenim la legítima ambició de tenir una legislació sense trampes. Avui per avui l'única manera de normalitzar lingüísticament el territori de la Franja és a base de demostrar qui i com som i així anar omplint de mica en mica la pica.

resposta 6

Antoni Mir Fullana (Obra Cultural Balear) (Palma, 22 d'octubre)

Vull donar-te l'enhorabona per l'organització i pels resultats de la jornada, per les aportacions dels ponents i pels efectes d'un encontre sindical que poden ser molt positius tant com a impuls a la necessària interrelació de tots els territoris de parla catalana en tots els àmbits de la vida social, com en relació a una major i efectiva implicació de la UGT de les Illes Balears a favor de la llengua, la cultura i la construcció del nostre país. De veritat, pots, podeu, podem estar satisfets de la feina que heu fet. Cordialment, et saluda amb afecte. (Palma, 22 d'octubre de 2001)

resposta 7

Núria Bonshoms (UGT de Ripoll)

Novament la nostra organització ha fet una aposta important en la reivindicació de la llengua catalana per impulsar la cohesió social, un tema important en uns moments en què el govern central sembla advocar per la unitat global del territori i de la llengua.

La reflexió de la jornada té tres vessants: impulsar la llengua de manera pedagògica, no tan sols entesa com ensenyament a les escoles, sinó aplicant-la des d'entitats, com ara la nostra, cap al món del treball, un dels marcs ideals de dinamització, com a eina de cohesió social, cultural i humana.

Pressionar les diferents administracions per tal que prenguin compromisos envers les reformes, la promoció, la defensa i tot allò que ajudi el reconeixement oficial del caràcter plurilingüe i plurinacional de l'estat.

L'última vessant, i potser conclusió de les jornades, seria l'aplicació de les dues anteriors al carrer. Conscienciar que la llengua és el nostre signe d'identitat, de cultura, d'història i d'agermanament, i que s'ha de practicar en qualsevol lloc i moment de la vida quotidiana. Si no ho fem així, no aconseguirem uns resultats reals, sinó ficticis, sobre el paper.

La jornada era un acte molt arriscat, perquè l'entorn encara no ens és el més propici. Es manté una forta inèrcia a favor de l'ús habitual del castellà al carrer. Els anys 60 van ser d'una gran immigració que va portar molta gent de llengua castellana, i aquesta continua transmetent-se des d'aleshores, tot i que les dues últimes generacions ja han nascut al nostre territori -catalanes de naixença-, l'obligatorietat de l'ensenyament en català, l'administració en català i defensa davant la resta de l'estat en català. A banda que la transmissió familiar continua sent molt influent, cal comptar amb la inèrcia del mercat i amb l'actitud negativa del govern.

Hem d'ésser capaços de contrarestar aquestes influències, sense oblidar que la nostra realitat és plurilingüe i que la convivència lingüística ens fa més rics culturalment.

Palau Robert

Centre d'Informació Turística de Catalunya

EXPOSICIÓ

del 4 de desembre de 2001 al 30 de juny de 2002

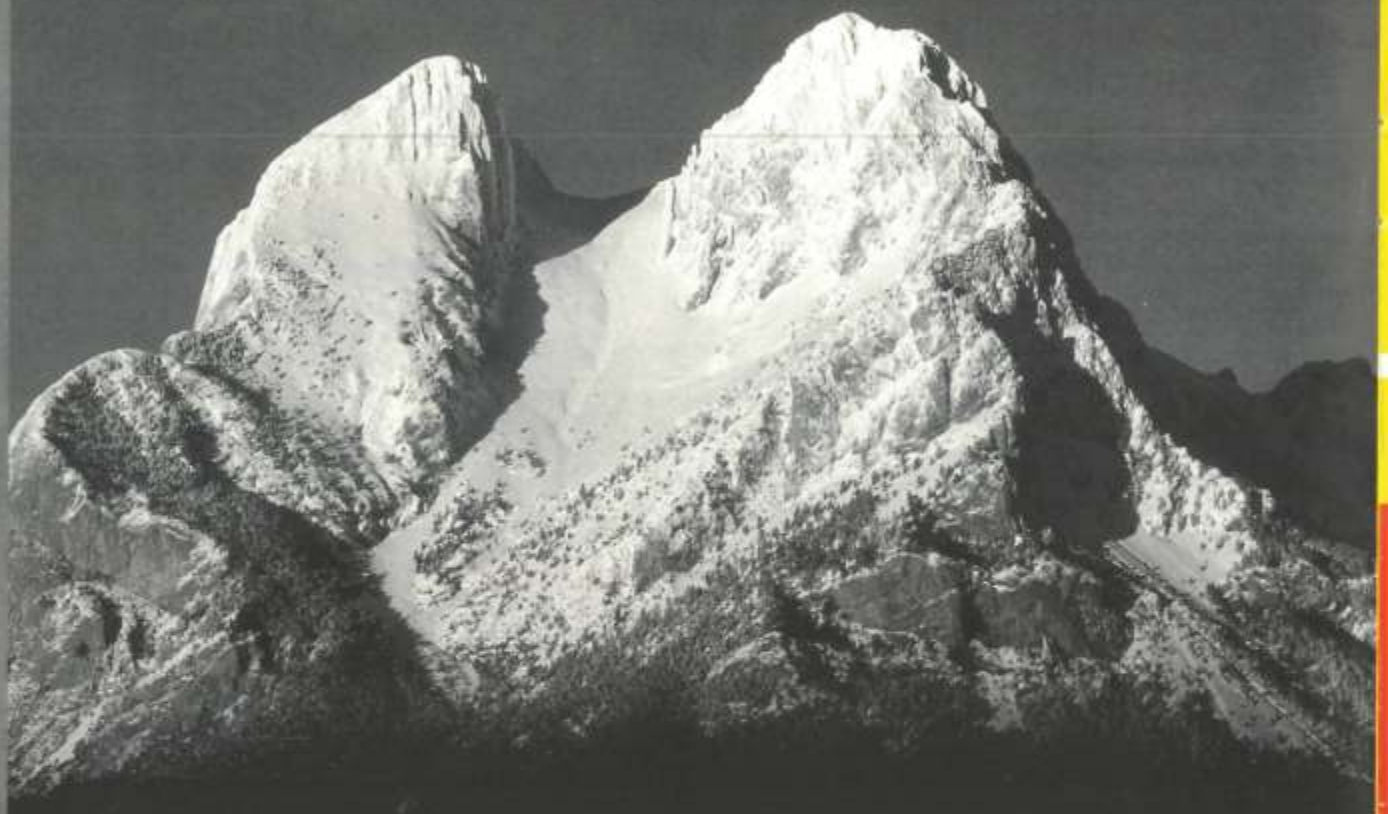

l'ànima de la muntanya

Palau Robert
Centre d'Informació Turística de Catalunya

Passeig de Gràcia, 107
08008 Barcelona
Tel. 93 238 40 00
Fax 93 238 40 10

www.gencat.es/probert

Horari de visita:

dilluns de 16 a 19,30 h

de dimarts a dissabte de 10 a 19,30 h

diumenge i festius de 10 a 14,30 h

Visites concertades:

telèfon de reserves 93 292 11 70

Com arribar-hi:

Metro: línies 3 i 5 estació Diagonal

Ferrocarrils de la Generalitat; estació Provença

Autobusos: 6, 7, 15, 17, 22, 24, 28, 33, 34, 68 i T1

Amb el patrocini de

Generalitat de Catalunya

Mútua General de Catalunya FUNDACIÓ

Atur i negociació col·lectiva a les Balears

Pedro Calvo, secretari general de la Federació d'Hostaleria i Comerç de la UGT de les Illes Balears (Palma, novembre 2001)

Les xifres de l'atur, el mes d'octubre, ens tornen a preocupar perquè demostren dues coses: la primera, que l'estacionalitat és tan pronunciada com sempre, i la segona, que ens seguim fent trampes en el solitari de l'estadística de la desocupació.

No corregim l'estacionalitat perquè no s'hi posen els mitjans necessaris. L'any 2000 sortiren al mercat 5.000 places turístiques més (legals) que, lògicament, pressionen la concentració en la temporada alta i deprimeixen els preus, ja que el divisor ha crescut. En aquest fet el nou PP -Pacte de Progrés- es diferencia poc, ara com ara, del vell PP i de la seva màxima política: especulació urbanística i descontrol turístic.

Sembla que l'estacionalitat és molt rendible perquè els hotelers i hoteleres balears acaben de demanar 2.700 persones immigrants temporals per al 2002 (!), en un sector que manté, els mesos de maig i juny, entre 5.000 i 7.000 persones treballadores nadives a l'espera de ser contractades; en un sector que té el 75% d'eventualitat si li sumam les contractacions temporals i fixes discontínues. No deu ser que volen persones esclaves perquè són més barates? Vet aquí un efecte terrible del "aznarazo" o de la Reforma laboral 5/2001 (6.000 pessetes menys al mes per persona treballadora durant dos anys).

I també s'accentua l'estacionalitat des del govern central del PP quan es retalla el Programa Inserso cap a les Illes mentre el global nacional augmenta. Que tot sigui per fotre l'altre PP, el de Palma, el del Pacte de Progrés! Juntament amb els/les turistes d'hotel "repetidors" aquest programa de vacances de la tercera edat és la millor fórmula desestacionalitzadora que coneixem.

Ara apareixen les trampes en el solitari. Les persones responsables autonòmiques hi planten cara dient que, malgrat tot, a les Illes tenim el 6% d'atur; res més allunyat de la realitat! El cas és que igualarem o superarem el 9'11% de l'INEM nacional perquè els nostres comptes virtuals de l'atur exclouen el mes d'octubre no menys de 7.000 persones fixes discontínues QUE ESTAN I SÓN A L'ATUR QUAN NO TREBALLEN i el mes de novembre és segur que 15.000 més arribin al llindar de l'estadística. Els comptarà el SOIB el 2002 o els seguirà ignorant? En resum, es pot afirmar que entre novembre i març les xifres reals d'atur pugen un 3% o un 5% segons els mesos, però no els comptam. El que importa menys són les xifres, el que és realment greu és que afecta a milers de famílies de les Balears!

I que hi té a veure l'atur amb la negociació col·lectiva? Doncs molt, encara que no ho sembli. A primera vista, la moderació salarial en els convenis col·lectius de sector (per exemple, el d'hostaleria) exerceix una virtut exclusiva: contenir la inflació; sense cap mena de dubte, els que estam menys interessats en el descontrol de la inflació som els sindicats perquè la primera víctima en són els sous. Ara, nosaltres practicam aquesta moderació perquè la desocupació disminueixi i procuram que aquest gran problema afecti el mínim de ciutadans i ciutadanes. Vet aquí la primeríssima raó d'una posició que, moltes vegades, les persones treballadores amb feina no han entès, i la comprenen menys quan no es moderen els beneficis empresarials o quan el preu de l'habitatge o del lloguer s'ha multiplicat per dos o per tres a Mallorca en els darrers cinc anys.

El darrer fet esmentat, qui el controla? Si és Rodrigo Rato, que Déu ens agafi confessats, i si no el controla ningú, llavors nosaltres ens hauríem lliurat de tanta responsabilitat en la negociació...; aquest seria un plantejament legítim.

I és que les persones responsables de la política i les finances no ens deixen de donar motius per perdre la paciència. Els senyors Rato, Aznar i companyia han estat a punt de carregar-se per decret el mecanisme que ha contribuït de la millor manera a moderar la inflació i a pal·liar la desocupació des del 1978, aquest és el sistema espanyol de negociació col·lectiva. Si finalment sembla que hi han desistit és per l'amenaça per part de la UGT de convocar una vaga general i perquè els seus patrons i patrones de la CEOE aquesta vegada no ho han considerat, tal i com sí feren amb el Decret 5/2001 esmentat.

Però hi segueix havent persones poderoses i ignorants, enemigues de la negociació col·lectiva sectorial i territorial; per exemple el senyor Caruana (no l'hem de confondre amb un governador de Gibraltar), responsable del Banc d'Espanya, que no es cansa de demanar que s'eliminin dels convenis de tot tipus les clàusules d'actualització o revisió salarial. Des del sindicat ens demanam: quants de convenis laborals haurà negociat el governador? No té res més a fer, com ara controlar "gescarteras" o "hsbcs"? Més valdria que determinades persones deixassin de donar consells a les qui ni en demanen ni en necessiten.

Breus

Festa Harry Potter al Parc de la Ciutadella

Volem cinema en català

La pressió popular ha obtingut un èxit. L'empresa Warner ens informa des dels Estats Units que han decidit subtitular -per als nens?- ara la pel·lícula *Harry Potter i la pedra filosofal* i que l'any vinent doblaran el segon llibre, *La cambra secreta*. També es disculpen pel terrible malentès.

La resposta és positiva però insuficient. Volem cinema en català i volem viure i treballar en català. Hem trobat a faltar una resposta més ferma per part dels nostres representants polítics, del govern i de l'oposició. Compartim amb la Warner un aprenentatge: bona part del problema prové de la delegació de la Warner a Madrid. Acció de govern i mobilització ciutadana haurien de ser complementàries.

Impedeixen inscriure el fill amb nom català a Perpinyà

El Tribunal d'Apel·lació de Montpeller ha desestimat el recurs d'Alà i Nathalie Baylac, una parella de Perpinyà, que demanava que el nom del seu fill Martí fos inscrit al registre civil amb accent. Els jutges han considerat que escriure Martí en català seria contrari a l'article 2 de la Constitució francesa, segons el qual la llengua de la república és el francès i, en virtut d'aquest mateix article, "l'ús del francès s'imposa als serveis públics, que no poden utilitzar una altra llengua".(d'una crònica de Pere Codonyan, AVUI, 9 de desembre de 2001)

Una afiliada rep la medalla President Macià

La igualadina Josefa Díaz Galera va rebre, al Saló de Sant Jordi del Palau de la Generalitat de Catalunya, aquest guardó que s'atorga a les persones que s'hagin distingit per la dedicació, la constància i l'esperit d'iniciativa en la seva actuació laboral.

Una vida de treball constant des dels sis anys, amb injustícies socials, l'emigració des d'Orce (Granada) i l'adaptació als costums i a la llengua, disgustos i alegria, i sobretot molta empenta i sacrifici, com tantes dones que anònimament s'han esforçat per tirar endavant les seves famílies.

Euromanifestació sindical a Barcelona a favor de l'Europa social

El pròxim 14 de març, la Confederació Europea de Sindicats (CES) convoca aquesta manifestació per impulsar una Europa amb més contingut social i polític, per anar més enllà de la unió monetària, perquè realment ens puguem sentir ciutadans europeus.

La manifestació precedeix la Cimera de Barcelona que els dies 15 i 16 de març aplegarà a la capital catalana els caps de govern dels estats de la Unió Europea. Per a més informació: internacional@catalunya.ugt.org

Segona caminada Llagostera-La Bisbal. Memorial Isabel Vilà.

La Isabel Vilà fou ensenyant i la primera dona sindicalista de les comarques gironines. La caminada va aplegar unes cinquanta persones i es va fer el proppassat 7 d'octubre, organitzada per diferents entitats en homenatge a la figura de l'activista llagosterenca del segle XIX.

Ofrena floral a Francesc Layret

Com cada any, un acte senzill de record de l'advocat laboralista: un ideal i un referent en la lluita per les llibertats laborals i nacionals. Cementiri de Montjuïc, 30 de novembre de 2001.

Neix l'Institut Ramon Llull

Té com a objectius la projecció exterior de la llengua i la cultura catalanes mitjançant l'ensenyament de la llengua i la literatura catalanes a les universitats de fora del domini lingüístic i també al públic adult en general, i la projecció exterior de les nostres manifestacions culturals.

La seva creació respon a una iniciativa conjunta del Govern de les Illes Balears i de la Generalitat de Catalunya. El pressupost per a l'any 2002 serà d'uns 5 milions d'euros, dels quals 2.4 aportats per l'Instituto Cervantes, adscrit al Ministeri d'Afers Estrangers. Per a més informació: http://www.gencat.es/

Congrés Mundial sobre Polítiques Lingüístiques

Tindrà lloc a Barcelona, del 16 al 20 d'abril de 2002. Organitzat per l'Institut LINGUAPAX, amb la col·laboració de la Direcció General de Política Lingüística. El congrés girarà a l'entorn de les temàtiques següents: legislacions lingüístiques i la seva aplicació; gestió de la diversitat lingüística a les grans ciutats; models de polítiques lingüístiques; paper de la societat civil en els processos de política lingüística, i noves tecnologies de la informació i les llengües de demografia petita i mitjana. Per a més informació, i formulari d'inscripció: http://www.linguapax.org/cp11cat.html

Michelin treu els topònims franquistes

La constància institucional i la pressió popular han fet canviar d'actitud la multinacional francesa que edita la Guía Roja España y Portugal. Després de vint-i-sis anys de la mort del dictador espanyol Franco, ja no haurem de llegir San Baudilio de Llobregat, Caldas de Monbuy, Tarrasa, Castillo de Aro, Llansá, Vich, San Quirico del Vallés o San Andrés de la Barca.

Pacte per a l'Ocupació Juvenil a Catalunya: bona feina!

L'any 1998 se signava el Pacte per a l'Ocupació a Catalunya que consistia en un seguit de mesures per fomentar l'ocupació. Malgrat les demandes fetes per l'Avalot, se signava un Pacte sense cap referència al foment de l'ocupació juvenil. Davant d'aquest fet, començava un repte per a nosaltres: reivindicar un Pacte per a l'Ocupació Juvenil que signifiqués un compromís de totes les entitats -patronal, govern i sindicats- per afavorir la creació de treball per a la gent jove. Després de llargues reivindicacions el passat mes d'octubre el Pacte per a l'Ocupació Juvenil a Catalunya veia la llum pública.

El Pacte recull resumidament 102 mesures amb un pressupost aproximat de 46.000 milions de pessetes. Entre les polítiques a implementar destaca el foment del treball estable i de qualitat amb mesures de suport a la formació - tan ocupacional com reglada-, la inserció dels joves immigrants, i la cerca i foment de nous jaciments d'ocupació.

A l'Avalot-Joves de la UGT de Catalunya, el Pacte ens és un triomf: les nostres propostes es converteixen en realitats que de ben segur ajudaran els joves del nostre país a tenir una feina estable i de qualitat.

Reportatge

Malàisia i Brunei

Situada entre l'estret de Melaka i el Mar de la Xina, és un dels països del sud-est asiàtic amb més riquesa cultural, natural i geogràfica.

Eva Miñarro

Malàisia, com Brunei Darussalam i Singapur, formava part de la colònia britànica i no va ser fins després de la segona guerra mundial que va emergir com a país independent, l'any 1957.

D'una banda hi ha la península de Malàisia, situada entre Tailàndia i la ciutat-estat de Singapur, muntanyosa, coberta de bosc plujós i amb nombroses illes tropicals d'aigües càlides i cristal·lines, on s'hi poden veure tortugues i peixos de mil i un colors i coralls.

De l'altra banda, la Malàisia del nord de l'illa de Borneo, compresa pels estats de Sarawak i Savah, ambdós separats pel sultanat de Brunei, un dels països més petits i més rics del món, bona part del qual està cobert de selva primària verge.

La Malàisia de Borneo és terra de pirates i caçadors de caps; qui ha llegit llibres d'aventures, pirates i navegants ho sap prou bé, fins i tot avui en dia encara hi ha pirates en aquestes aigües. Però també és terra de belleses naturals, la selva tropical i plujosa amaga un tresor, una de les flors més grans del món, la reflessia. Hom troba en aquest bosc plujós i impenetrable els seus orígens i les belleses naturals més increïbles. El nord de Borneo és la llar del siamang, els gibons i els elefants entre d'altres animals salvatges.

Però Malàisia també té ciutats històriques, com la ciutat de Melaka a la costa peninsular oest, ocupada primer pels portuguesos i pels alemanys i els anglesos després; Melaka va ser en el seu moment una de les ciutats més importants pel que fa al comerç i a la ruta de les espècies.

Ciutats com Kota Bharu, Kuala Terengganu o Mersing estan plenes de vida, hom no pot deixar de visitar els seus mercats, plens de fruites tropicals i menjars exquisits.

Els mercats nocturns són una de les distraccions més interessants de Malàisia, els ciutadans i els pocs estrangers que hi passegen gaudeixen de la gran varietat de menjars exposats amb mirament. La gent, al capvespre, compra i seu a les places bullicioses a delectar aquests menjars, homes i dones, grans i petits acaben així el dia.

Amb vint-i-un milions d'habitants, Malàisia és un país emergent del sud-est asiàtic, un símbol d'aquest progrés econòmic són les famoses torres Petrones, durant molts anys les més altes del món, amb més de 400 metres d'alçada i situades en el cor financer de Kuala Lumpur.

Però Malàisia és un país que té una gran diversitat cultural, és una societat multiracial, majoritàriament musulmana (el 55% dels seus habitants són malais musulmans), però també xinesos (el 35%), indis (el 10%), orang asli (els habitants originaris de Malàisia) i les ètnies de les tribus que habiten les selves plujoses (dayak, iban i kedazan entre altres) també formen part d'aquest paisatge i patrimoni cultural.

Aquest fràgil equilibri social es manté gràcies al progrés econòmic i a força de discriminar positivament els musulmans que ostenten el poder polític, per diluir el poder econòmic dels xinesos, tradicionalment comerciants.

El ressorgiment de l'islam i la imposició de la llei islàmica o sharia

pot posar en perill aquesta unitat, tot i que ara per ara els malais estan més preocupats pel benestar econòmic que els proporciona el petroli i els components electrònics que per l'islam.

Prova d'això ha estat la limitació del poder dels sultans i l'entusiasme dels seus dirigents per les noves tecnologies de la informació i la comunicació entre d'altres. Tanmateix aquest rerafons multicultural està present a la societat, la caracteritza i la dinamitza.

Malàisia és un dels països més accessibles i tranquils del sud-est asiàtic, el visitant pot gaudir de les seves meravelles sense preocupar-se de la inseguretat, el transport o altres dificultats que es troben en altres països de la zona. Malàisia és un país fantàstic per iniciar-se en aquesta part del continent asiàtic.

La poesia de Nietzsche

Dibuix de Friedrich Nietzsche (1844-1900)

Home! Para atenció!
Què diu la profunda mitjanit?
"Jo dormia, dormia-,
D'un somni profund m'he despertat:-
El món és profund,
I més profund que mai el dia no s'hagi pensat.
Profund és el seu plany-,
El plaer-més profund encara que el dol del cor:
El plany diu: Passa!
Però tot plaer vol eternitat-,
-vol profunda, profunda eternitat!"

Friedrich Nietzsche.

Poesies. Quaderns Crema. Col·lecció "In Amicorum Numero". Edició bilingüe alemany/català. Versió catalana de Manuel Carbonell.

Una bellesa monstruosa

Rafael Argullol i el dolor

"L'experiència del dolor físic és la més intensa juntament amb la sexual i, des d'aquest punt de vista, les imatges comparatives són inevitables. Actua de manera que primer fa que sentim extraordinàriament el cos, cosa que ens talla tots els vincles, i es focalitza en un segment concret del cos fins a oblidar la resta. De fet, on es produeix el dolor hi ha una sobredosi de vida".

Davalú o el dolor. Rafael Argullol. Quaderns Crema, 2001

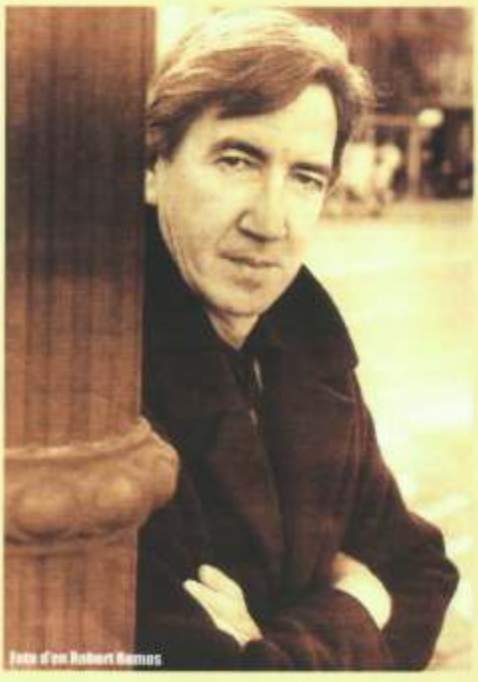

Foto d'en Robert Ramos

Almirall, Fabra i Aracil

Joan Tudela, Àrea de Llengua i Comunicació de la Fundació Josep Comaposada

El dilema es troba entre, d'una banda, la substitució i l'extinció i, de l'altra, la normalització, l'èxit de la qual depén de molts factors clarament extralingüístics.

Valentí Almirall, Pompeu Fabra i Lluís Vicent Aracil, dits siguin per ordre d'aparició en escena, encarnen tres fases successives en la història de la recuperació de la llengua catalana. Tres fases i no pas tres etapes: una etapa acaba el dia que en comença una altra, mentre que les fases se superposen les unes a les altres, és a dir, continuen vigents.

Valentí Almirall és vist avui amb raó com el pare del catalanisme polític, el tronc comú que ha creat, a través d'una gran diversitat de branques, l'atmosfera indispensable perquè la llengua catalana hagi pogut continuar respirant. *Lo catalanisme* (1886) representa l'acta fundacional de tots els catalanismes polítics.

Pompeu Fabra va ser reconegut, ja en vida, com l'home que va fer possible que una llengua viva però menystinguda com el català esdevingués, com ja ho havia estat a l'època medieval, una llengua de cultura. Fabra va dotar la nostra llengua d'una gramàtica (1912), d'una ortografia (1913) i d'un diccionari (1932) i va aconseguir que la gent de tota la nostra àrea idiomàtica acceptés l'aleshores nova normativa lingüística, gràcies a una notable tasca de seducció tant de l'opinió pública -la popular i la il·lustrada- com dels alts dirigents del catalanisme polític, des d'Enric Prat de la Riba fins a Francesc Macià.

Als anys seixanta del segle XX, quan apareix en escena Lluís Vicent Aracil, encara vota el franquisme, el catalanisme començava a rebrotar i així ressorgia la idea que la defensa del català era una causa justa, associada a la democràcia i al progrés. Era arribada l'hora de la sociolingüística catalana, que va néixer amb rigor metodològic i alhora amb voluntat de ciència aplicada a transformar la realitat per avançar cap a la plenitud del català. El sociolingüista valencià Lluís Vicent Aracil en va ser el pare fundador. I, de retruc, l'inspirador de l'actual procés de normalització social de la llengua catalana, procés que representa una tercera fase assentada damunt la prèvia normativització de la nostra llengua, motivada per l'existència prèvia del catalanisme cultural i polític.

Valentí Almirall i Lluís Vicent Aracil són dos personatges d'èpoques històriques diferents, però tots dos importantíssims en la història contemporània de la llengua catalana... I amb un defecte compartit: el mal caràcter, el fet de ser poc sociables i, com a conseqüència d'això, el fet de desentendre's en vida de la seva obra, concretada en *Lo catalanisme* en el cas d'Almirall, aplegada en *Papers de sociolingüística* en el cas d'Aracil. Fabra, en aquest aspecte, era tot el contrari d'ells dos.

Però ara i aquí, nosaltres, sabent-ho, si volem ser pràctics i anar per feina, hauríem de fer veure que no ho sabem. O sigui, no hauríem d'esperar un segle per reconèixer la importància de l'obra d'Aracil, de la mateixa manera que vam haver d'esperar un segle per celebrar la vàlua de l'obra d'Almirall. A més, les obres tenen vida pròpia, més enllà de la vida dels autors. El que ens interessa, doncs, és la vigència d'aquestes tres obres (la d'Almirall, la de Fabra, la d'Aracil), que a hores d'ara pertanyen a tota la nostra comunitat lingüística. Són nostres. De tots.

Acabem amb unes paraules sobre la llengua catalana, plenament vigents, que va formular Aracil l'any 1965: El dilema es troba entre, d'una banda, la substitució i l'extinció i, de l'altra, la normalització, l'èxit de la qual depén de molts factors clarament extralingüístics.

L'AVENÇ
HISTÒRIA, CULTURA, PENSAMENT
263
NOVEMBRE 2001
700 PTA 4,21 €

Memòria popular

Ernest Lluch
en el record

SALVADOR GINER, FRANCESC ROCA, J.M. CASTELLET, ALFONS CUCÓ, ROSA CONGOST, VICENT SOLER, RAMON GRAU, JOSEP FONTANA

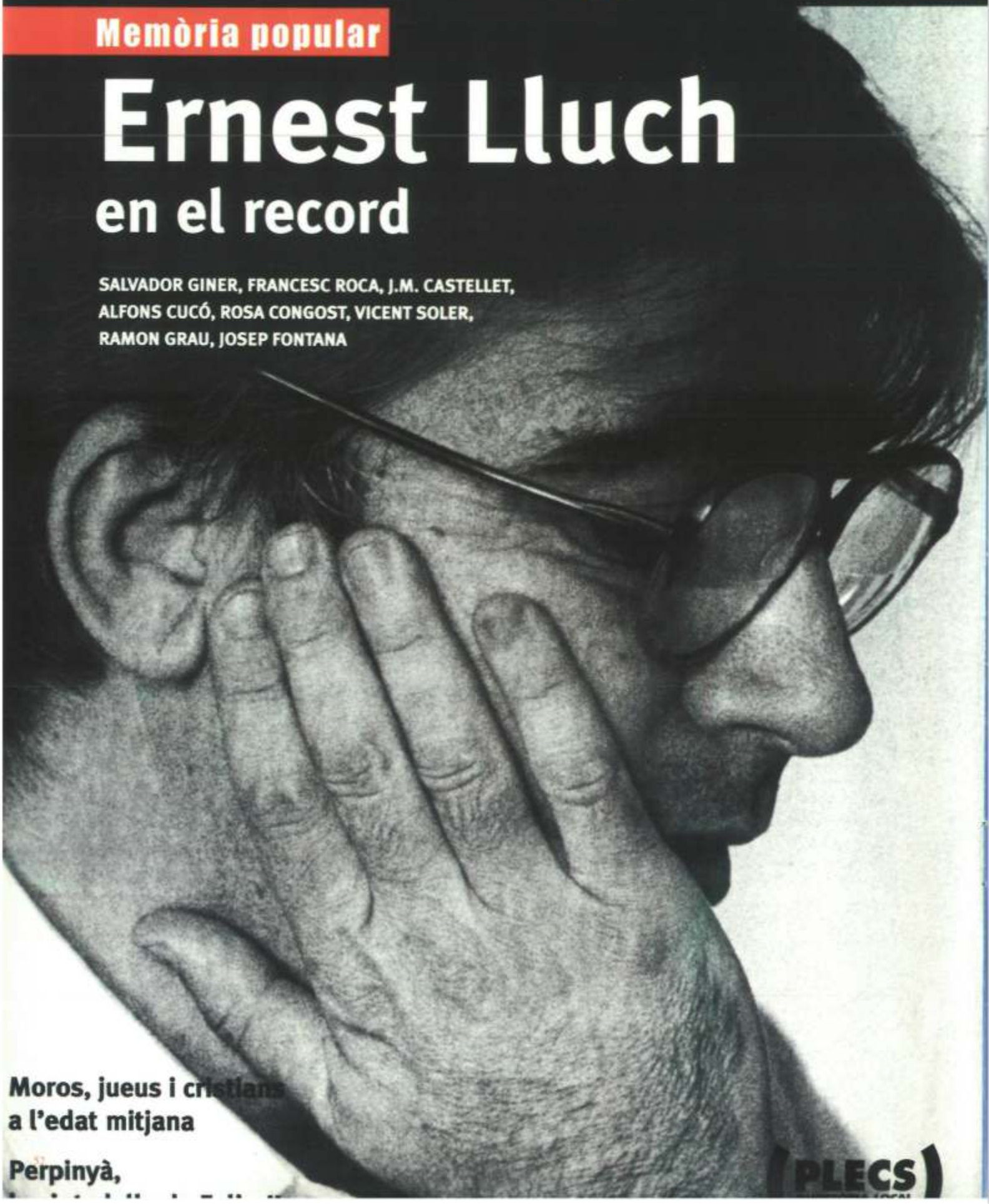

Moros, jueus i cristians
a l'edat mitjana

Perpinyà,

PLECS

PUNTO Y HORA DE EUSKAL HERRIA
desembre de 1984

Shanti izpilu apurtua

Irrati eta agentziek hil zaituztela diote
Albiste emaile maltzur horiek
Ez dakite
Zure odola
Gure sustraietan
Sapa berria bihurtuko dela
Eta gure zazpi abarretan
Hamaika horri sortuko direla
Beraien iturriak ondo finkaturik dituztela jakinik
Kilargia hobeto ikus eta jarraitzeko
Izpilu bateko irudia bezala izan zera
Eta apurtu zaituztela
Pentsatzen dutenean
Mila aldiz sortzen zaituzte.

Iñaki Iriondo

anàvem a Perpinyà a cercar consell, consignes i propaganda

aquell aire senzill i afable, de presència senyorívola

l'orgull d'ésser honestos; és el luxe més gran i més car que l'home es pot permetre de tenir

que els obrers no tinguin pàtria no vol dir que no n'hagin de tenir

Marx s'equivoca quan creu que solament els treballadors famolencs, esparracats i analfabets destruiran l'estat capitalista

fou enterrat al costat de la seva volguda esposa i companya Sara Ilorens

reposeu en pau, mestre, estimat amic (Josep Pallach)

Salvador Clop

L'any 1956, en plena clandestinitat, abocats en la llarga nit de la dictadura franquista, moltes vegades sortejant obstacles que avui ens semblen ciència-ficció, anàvem a Perpinyà a cercar consell, consignes i propaganda.

Quan, per fi, aconseguíem arribar-hi, teníem dos llocs que eren el nostre contacte: a casa del company Arbonés, vell militant socialista que estava establert de guarnicioner amb negoci propi, o el 5 de la Rue Erkmann-Chatrian, domicili de Manuel Serra i Moret.

A diferència dels altres companys exiliats a Perpinyà, d'en Serra i Moret m'impressionava aquell aire senzill i afable, de presència senyorívola, sempre molt ben vestit; semblava un apòstol, ens enlluernava sentir-lo parlar i t'arribava a convèncer quan portaves uns plantejaments diferents dels seus, que vivies a l'interior en la perillositat de la lluita del dia a dia.

En Serra i Moret era un patriota, polític, economista, assagista, escriptor, un home exemplar, un socialista dels que ara no en corren. Recordo que ens deia: "Els treballadors hem arribat al capdavall de tot, però hem de mantenir les energies i l'optimisme, i una cosa que farà riure a més de quatre: l'orgull d'ésser honestos. Perquè és el luxe més gran i més car que l'home es pot permetre de tenir".

A l'any 1956 la salut començava a deteriorar-se. Quan arribàvem de l'interior ell sabia dels perills que havíem passat i ens rebia al menjador de casa seva amb molta cordialitat, escoltava els nostres problemes, les nostres lluites i els nostres desenganys.

Es fatigava si la conversa s'allargava, feia dos anys que havia perdut a la seva esposa Sara Llorens i mai no va poder superar aquella absència, però sempre va tenir l'estima, el caliu generós i l'ajut dels companys socialistes per fer-li costat en aquells moments tristos i melangiosos.

És materialment impossible detallar en un simple article la vida fecunda de Serra i Moret. Va néixer a Vic el 1884. Col·laborà de jove en diverses publicacions de Catalunya, destacant *La Renaixença* i *El pensament català*. És a l'any 1901 que marxa als Estats Units i Anglaterra per ampliar estudis. Torna a Catalunya i per un període de nou anys és alcalde de Pineda, fent una llavor magnífica en la gestió i administració d'aquest municipi.

Guanyat per al socialisme, ingressa al PSOE. Però el 1923 se separa del mateix per la forma que té aquest partit d'interpretar el problema nacional de Catalunya. Aleshores funda, amb Rafael Campalans, Gabriel Alomar i d'altres, la Unió Socialista de Catalunya. Fou un partit massa intel·lectual, sense gaire ganxo entre la classe treballadora, i sempre fou a remolc de la gran efervescència de l'Esquerra Republicana de Catalunya dels primers temps.

Amb la dictadura de Primo de Rivera s'exilia a París del 1925 al 1928;

Recordant
Manuel Serra i Moret

però el 1930 el trobem escrivint a *La Rambla* i *L'Opinió*, diaris de Barcelona.
Escriu, per aquell temps, *Nocions d'història i de filosofia*, i els anys 1931-32, proclamada la República, és membre de la Diputació, diputat a les Corts Constituents al Parlament de Catalunya i també a les Corts espanyoles el 1933.

Sense cap classe d'entusiasme, el 23 de juliol de 1936, la Unió Socialista de Catalunya entra a formar part d'un nou partit, anomenat Partit Socialista Unificat de Catalunya, el qual el constitueixen el Partit Comunista Català, la Federació Catalana del PSOE i el Partit Català Proletari. És nomenat subsecretari d'Obres Públiques i president del Consell d'Economia de Catalunya. Després de la pèrdua de la Guerra Civil (1939), comença el llarg exili: passa a França pel Voló i aconsegueix arribar a París i resta a Europa fins al juliol de 1939. Visita Londres i Nova York, arriba a l'Argentina i s'estableix a Victorica, poblet de la Pampa Central, lloc nadiu de la seva estimada Sara.

Els primers temps treballa en el que pot: en un diari de províncies, escriu articles, fa traduccions, dóna conferències, i molt aviat és conegut i respectat per la seva vàlua intel·lectual.
Intenta organitzar els catalans de tota Amèrica, de Xile, Perú, Mèxic, l'Havana, Nova York; escriu als diaris de més prestigi, dóna conferències a les universitats de Lima, Bogotà, Caracas i Santiago de Xile, es reuneix amb polítics prominents, com el president de Xile, Eduardo Frei, i amb els més prestigiosos directors de diaris de l'Amèrica Llatina; moltes vegades també amb Indalecio Prieto, en aquell temps desenganyat del poc prestigi dels monàrquics que seguien a Don Joan, i amb el president basc Aguirre, amb qui comparteix temors i esperances.

L'any 1946 es dirigeix a Londres, camí d'Europa, sempre defensant la legalitat republicana i pensant en el futur incert de Catalunya. Es reuneix amb els diputats anglesos laboristes, connecta amb Bevin, Mc. Neil, Attlee i Eden, i de tots en treu bones paraules però minsos fets.

Repetidament pressionat per Martínez Barrio i Albornoz, l'any 1948 accepta formar part del govern de la República, creient que ajudaria, amb les seves relacions, a millorar la presència de la causa republicana en els fòrums mundials.

Però el desembre de 1949, Catalunya té una pèrdua sensible: mor Antoni Rovira i Virgili, que exercia de president del Parlament de Catalunya -havia succeït a Josep Irla, després de l'afusellament de Lluís Companys. Serra i Moret era el 2n secretari i, per tant, li corresponia la presidència del Parlament català; per incompatibilitat dels càrrecs va dimitir de membre del govern espanyol.

Aquí van aparèixer les misèries humanes que a vegades es donen en la política, doncs en certs cercles van oposar-se que ocupés un càrrec que legítimament li corresponia. La història explicarà algun dia els tripijocs d'en Tarradellas, en el seu viatge precipitat a Mèxic, per dominar la situació i convèncer a Josep Irla, el qual dimiteix mesos més tard al seu favor.

Mentrestant, Serra i Moret publica llibres de gran relleu, com *Reflexions sobre el demà de Catalunya*, a Santiago de Xile, l'any 1940; *La carta Atlàntica*, a Buenos Aires, el 1944; i *Crida a la joventut catalana*, a París, el 1957, i el mateix any, a Buenos Aires, *Ciutadania catalana*, considerada l'obra més important del seu pensament patriòtic i intel·lectual.

Tot i sentint un gran respecte per Serra i Moret, moltes vegades les seves opinions xocaven amb els sentiments filosòfics de la meva formació marxista, però han passat molts anys, més de quaranta, i el món no és el mateix, ni les circumstàncies tampoc, i avui recordo afirmacions seves que en aquell moment no compartia; com per exemple, deia: "Que els obrers no tinguin pàtria no vol dir que no n'hagin de tenir", o també "Marx s'equivoca quan creu que solament els treballadors famolencs, esparracats i analfabets destruiran l'estat capitalista".

Potser el seu anàlisi era encertat. No obstant això, jo continuo pensant que la pàtria dels obrers és el món, que es pot i s'ha de ser flexible, però que la lluita de classes existirà mentre hi hagi l'explotació de l'home sobre l'home, i que potser sí que els esparracats i famolencs aconseguiran canviar algun dia l'estat capitalista de veritat.

Quanta falta ens fan avui polítics de la seva profunditat i de la seva honestedat per poder combatre tanta marginació, pobresa i desigualtat de la societat dels nostres dies.

Manuel Serra i Moret va morir el 29 de juliol de 1963 a la vila de Perpinyà, i fou enterrat al costat de la seva volguda esposa i companya Sara Llorens. Encara amb la tomba oberta enmig d'un impressionant silenci, l'últim adéu fou d'en Josep Pallach: "Reposeu en pau, mestre, estimat amic".

Més ajuts per a les famílies

La Generalitat obre la convocatòria d'ajuts a les famílies amb infants menors de 3 anys.

L'ajut consisteix en la quantitat de 480,81 € (80.000 pessetes) per cada infant, a famílies que tinguin uns ingressos anuals inferiors a 36.060,73 € l'any.

També s'incrementen els ajuts a les **famílies nombroses** amb infants menors de 6 anys quan la renda familiar no superi els 36.060,73 € l'any.

Molt per fer
Molt per viure

Generalitat de Catalunya

www.gencat.es

Per a més informació:

012 atenció ciutadana